

Bioforsk Rapport

Vol. 9 Nr. 161, 2014

Lokalisering av fôrfabrikk i Herøy kommune, Nordland

Konsekvensutredning for naturmiljø og biologisk
mangfold

Pål Thorvaldsen, Annette Bär og Svein Morten Eilertsen

Bioforsk Nord Tjøtta

Hovedkontor/Head office
Frederik A. Dahls vei 20
N-1432 Ås
Tel.: (+47) 40 60 41 00
post@bioforsk.no

Bioforsk Nord
Tjøtta
8860 Tjøtta
Tel.: (+47) 40 60 41 00
Annette.bar@bioforsk.no

Tittel/Title:

Lokalisering av fôrfabrikk i Herøy kommune, Nordland.
Konsekvensutredning for naturmiljø og biologisk mangfold

Forfatter(e)/Author(s):

Pål Thorvaldsen, Annette Bär og Svein Morten Eilertsen

Dato/Date: 28.11.2014	Tilgjengelighet/Availability: Åpen	Prosjekt nr./Project No.: 420258	Saksnr./Archive No.:
Rapport nr./Report No.: 9(161) 2014	ISBN-nr./ISBN-no: 978-82-17-01359-4	Antall sider/Number of pages: 40	Antall vedlegg/Number of appendices: 2

Oppdragsgiver/Employer: Herøy kommune	Kontaktperson/Contact person: Johnny Iversen
---	--

Stikkord/Keywords: Konsekvensutredning, naturmiljø, Herøy	Fagområde/Field of work: Arktisk landbruk og utmark
---	---

Sammendrag:

Bioforsk Nord Tjøtta har utredet konsekvensene for deltema naturmiljø, inkludert reindrift, av fire alternative plasseringer av mulig fôrfabrikk i Herøy kommune og to alternativer for omlegging av veitrasé. Naturmangfoldet i utredningsområdet er beskrevet og forekomst av verdifulle naturtyper og rødlista arter har blitt gjennomgått. På bakgrunn av dette har områdene som de ulike alternativene berører fått fastsatt en verdi for biologisk mangfold. Videre er omfang av de foreslåtte alternativene vurdert og konsekvens beregnet gjennom å sammenholde verdi og omfang for hvert av de foreslåtte tiltakene. Basert på dette ble de ulike alternativene rangert. Alternativ 2Aa fikk minst negativ konsekvens.

Fylke/County:	Nordland
Kommune/Municipality:	Herøy
Sted/Lokalitet:	Hestøya og Hoholmen

Godkjent / Approved

Prosjektleder/Project leader

Inger Hansen, Avdelingsleder

Pål Thorvaldsen, Forsker

Forord

Herøy kommune ønsker å utrede ulike alternativer for lokalisering av ny fôrfabrikk i tilknytting til Marine Harvest sin aktivitet i Herøy marine næringspark. I den forbindelse har Bioforsk Nord Tjøtta fått i oppdrag å gjennomføre en konsekvensutredning knyttet til planområdet innen temaet naturmiljø.

Utredningen baserer seg på kartlegging av artsforekomster og naturtyper som ble registrert gjennom befaring av planområdet i 2014, samt en vurdering av reindrift. Dataene blir vurdert i forhold til dagens tilstand og hvordan utbyggingsplanene eventuelt vil påvirke naturmiljøet.

Tjøtta, november 2014

Pål Thorvaldsen

Prosjektleder

Bioforsk Nord Tjøtta

Innhold

Forord

Sammendrag

1.	Innledning	10
2.	Utredningsområde og planer for tiltak	11
2.1	Utbyggingsplanene	11
2.1	0-alternativet	13
3.	Metoder og datagrunnlag	14
3.1	Spesifikasjon om avtale om omfang.....	14
3.2	Registreringer og metodikk for feltregistreringer	15
3.3	Reindrift.....	15
3.4	Konsekvensanalyse	15
4.	Registreringer og vurdering av verdi.....	20
4.1	Områdebeskrivelse	20
4.2	Tidligere registreringer.....	20
4.3	Registreringer og verdivurderinger	22
4.3.1	Viltforekomster	28
4.3.2	Reindrift.....	29
4.4	Oppsummering	29
5.	Konsekvensvurdering	30
5.1	Alternativ 0	30
5.2	Alternativ 2A	31
5.3	Alternativ 2B	32
5.4	Alternativ veitrasé A	33
5.5	Alternativ veitrasé B	34
5.6	Alternativ 3A.	35
5.7	Alternativ 3B	36
5.8	Reindrift.....	37
5.9	Sammenstilling og rangering av tiltak	37
6.	Avbøtende tiltak	39
7.	Usikkerhet	40
8.	Referanser	41

VEDLEGG 1: Planutkast Herøy kommune

VEDLEGG 2. Avgrensing av KU-område og foreslåtte alternativer for veitrasé over Hestøya

Sammendrag

I forbindelse med utredning av egnede lokaliteter for lokalisering av fôrfabrikk i Herøy kommune i Nordland har Bioforsk Nord Tjøtta utført en vurdering av konsekvenser for deltemaene flora og vegetasjon, reindrift, fugl og annet vilt av de foreslåtte alternativene. Oppdragsgiver er Herøy kommune ved Johnny Iversen. Utredningen skal sammen med øvrige utredninger danne grunnlaget for en best mulig lokalisering av fabrikkplanlegget.

Utbyggingsplanene

Der er i tillegg til 0-alternativet skissert to hovedalternativer, hvert med to underalternativer. I begge de to alternativene 2A og 2B lokaliseres anlegget til Hestøya, alternativ B nordøst på øya og alternativ A lengre mot vest og nærmere dagens foredlingsanlegg. Begge disse alternativene krever omlegging av dagens veitrasé. Omlegging av veitrasé er også foreslått med to alternativer, slik at i alt fire alternativer blir vurdert ved lokalisering til Hestøya. Alternativ A innebærer flytting av traséen til lengre inn på øya og alternativ B med ny trasé over Brunsvikvarden og bru over Hestøysundet. Alternativ B åpner for at tidevannstrømmen gjennom Hestøysundet kan reetableres ved fjerning av dagens molo. I de to øvrige alternativene 3A og 3B lokaliseres fôrfabrikken til Hoholmen. I alternativ 3A plasseres anlegget vest for riksveien og på de vestre delene av Hoholmen. I 3B foreslås anlegget plassert øst for fylkesveien i de nordøstre delene av Hoholmen. Begge disse anleggene har tilgang til skipsleia.

Metoder

Geografisk er arbeidet avgrenset til ett planområde for hvert av de ulike alternativene, med et tilhørende influensområde som kan bli indirekte berørt. Disse utgjør til sammen utredningsområdet. Det er utført innsamling av eksisterende data, feltbefaringer, verdsetting av lokaliteter, omfangsvurdering og konsekvensutredning. Utredningen er i hovedsak basert på metoder beskrevet i DN-13 håndbok for kartlegging og verdsetting av naturtyper. Det er lagt vekt på å avgrense og beskrive areal med verdi for biologisk mangfold. Det er benyttet en standard verdiskala i utredningen, som går fra ingen relevans, via liten, middels og stor verdi for temaet. Kunnskap om utredningsområdet er innhentet gjennom søk i databaser og feltbefaringer 27.05, 12.06 og 3.09 med sikte på å fremskaffe et tilstrekkelig supplement til eksisterende datagrunnlag. Kunnskapen om området som overvintringsområde for fugl vurderes som tilstrekkelig.

I konsekvensvurderingene er metodikken i Håndbok 140 fra Statens vegvesen er benyttet. Omfanget av tiltaket for reindrift, naturtyper og flora, dvs. graden av påvirkning, er vurdert etter en femdelt skala - fra stort og middels negativt omfang, lite/ikke noe omfang, til middels og stort positivt omfang. Som grunnlag for rangering mellom de ulike alternativene er konsekvensene av hvert alternativ utledet av konsekvensmatrisen gjennom en sammenstilling av verdier og vurdering av omfang. Det er foreslått tiltak som kan avbøte/ redusere eventuelle negative konsekvenser av tiltaket. Der det foreligger muligheter til avbøtende tiltak vil dette påvirke rangeringen mellom de ulike alternativene dersom disse ellers kommer likt ut.

Naturgrunnlag

Naturgeografisk ligger området i mellomboreal vegetasjonssone i klart oseanisk seksjon. Området har en sammensatt geologi der næringsrike bergarter veksler med sure og fattige. Delområde Hoholen er dominert av gabbro som går over i gneis mot øst. Gneis dominerer Hestøya, men her finner en også betydelige innslag av kalkspatmarmor og glimmerskifer innen undersøkelsesområdet. Naturverdiene i utredningsområdet er relativt begrenset og de viktigste verdiene er knyttet til naturtypen kystlynghei og til forekomsten av fugl. Når det gjelder kystlynghei er naturtypen vurdert som sterkt truet (EN) i rødlista for naturtyper og det er derfor naturlig at all kystlynghei i utredningsområdet blir vurdert. For fugl foreligger det mye informasjon i naturbasen som ble

gjennomgått. Det ble avgrenset åtte lokaliteter med naturverdi av betydning, tre av disse fikk verdi som naturtype (tabell 0.1), eller eventuelt også viltområder, mens en var hovedsakelig viltområde.

Figur 0.1. Oversikt over utredningsområdet med de registrerte lokalitetene inntegnet og nummerert fra 1-8 (se tabell 0.1)

Viltforekomstene ble vurdert ut i fra feltbefaringer og innhenting av data fra artsdatabanken. I alt er det registrert 20 rødlista arter innenfor området, 2 av disse er pattedyr hvorav steinkobbe har leveområde i de tilgrensende havområder. Samlet sett har området liten verdi for pattedyr, men det ble observert rådyr ved flere anledninger og yngling ble registrert på Hoholmen. Også oter er registrert regelmessig i området.

For rødlista arter har undersøkelsesområdet størst verdi for fugl som rasteplass på trekk og for overvintring for sjøfugl (tabell 0.2). For de rødlista artene i de høyeste truet-kategoriene, er det havområdene som grenser til undersøkelsesområdet som er viktig som leveområde, og da først og fremst som overvintringsområde. Det er ikke ventet at noen av alternativene påvirker de tilgrensende havområdene ut over noe økt aktivitet, men vurdering av slike effekter faller utenom dette utredningsprogrammet.

Det er ellers registrert 6 rødlista arter med hekking innenfor undersøkelsesområdet. Fiskemåke (NT) er registrert hekkende nord på Hestøya. Hekking ble ikke påvist ved befaring i 2014, men de tidligere registreringene kan ha vært gjort i steinbrudd ettersom fiskemåke gjerne foretrekker slike områder. Steinbruddet ble ikke befart da dette ikke hører til undersøkelsesområdet. Hettemåke, en art som har hatt stor bestandsnedgang, er også registrert med observasjoner av ungfugler i området, men det er tvilsomt om denne arten bruker området som hekkeplass. Rødlista arter som kan bli påvirket av tiltakene er derfor bergirisk, storspove og strandsnipe. Den eneste rødlista arten som ble registrert ved taksering av hekkebestand var storspove i lokalitet 2.

Tabell 0.1. Registrerte naturtypelokaliteter i undersøkelsesområdet

ID	NAVN	TYPE LOKALITET	VERDIVURDERING
1	Hestøya	Kystlynghei	Gjengroende og fragmentert kystlynghei, kun mindre betydning for biologisk mangfold lokalt
2	Hoholmen	Kystlynghei, yngleområde rådyr, hekkeområde rødlistede arter	Lite gjengroing og ganske intakt som naturtype, flere funksjoner, funn av mulig uregistrert gravrøys. Lokaliteten har god røsslyngdekking og restaureringspotensialet er stort. Lokaliteten er for liten til å oppnå regional verdi og får verdi C som naturtype.
3	Hestøya, sør	Gråmåkekoloni/ artsrik kystlynghei	Liten måkekoloni, i 2014 kun registrert hekkende gråmåke, flere funksjoner. Viltvekt 1 på grunn av art og dårlig hekkesuksess. I lokaliteten inngår også kystlynghei, men den er for liten til å få verdi som naturtype til tross for at lokaliteten er beitet.
4	Brunsvikvarden	Kystlynghei	Gjengroende og lite artsrik, kun mindre lokal verdi for biologisk mangfold
5	Berg ved Hestøysundet	Rikt strandberg	Liten, sørvendt, artsrik og med flere typiske tørrbergarter. For liten og dårlig utviklet til å oppnå regional verdi men får verdi C som naturtype.
6	Berg ved Hoholmsundet	Rikt strandberg	Liten og relativt artsrik, men for liten og dårlig utviklet til å ha annet en lokal betydning for biologisk mangfold.
7	Holme vest for Hestøya	Slåttemark, dunhavreeng	Liten og fragmentert, relativt artsrikt, truet vegetasjonstype (EN). På grunn av lite restaureringspotensiale og sterkt preg av tidligere inngrep har lokaliteten kun en viss lokal betydning.
8	Myr på Hoholmen	Kystmyr, intermediær fastmatte, kildemyr	Liten, men med intakt hydrologi og får derfor verdi C som naturtype. For liten til å oppnå større verdi.

Tabell 0.2. Registrerte arter, vegetasjonstyper og naturtyper med rødlistestatus i undersøkelsesområdet

Arter:	Tall	Fordeling på rødlistekategorier						Lokalitet ID registrert
		RE	CR	EN	VU	NT	DD	
Pattedyr	2				2			2, 1, T*
Fugl (hekkende)	19(6)		1	1	2	15(6)		T, 1, 2
Karplanter	0							
Innsekter	1					1		2
Vegetasjons- og naturtyper:								
Vegetasjonstyper	5			3	2			1,2,7
Naturtyper	1			1				2

*Tilgrensende sjøareal

Vurdering av omfang og konsekvenser av de ulike utbyggingstiltakene

Det er lagt frem fire ulike alternativer til lokalisering av fôrfabrikk, hvorav to krever omlegging av dagens veitrasé på Hestøya. Omfanget av hvordan de ulike tiltakene påvirker de registrerte naturverdiene ble vurdert langs en femdelte skala fra stort positivt til stort negativt omfang.

Reindrift

Utredningsområdet brukes som vinterbeiter for Røssåga/Toven/Syv Søstre reinbeitedistrikt. Reinbeitedistriktet består av to siidaandeler og har et øvre fastsatt reintall på 1.200 dyr. Fram til 2008 hadde distriktet over 1.000 rein i vinterflokken (www.reindrift.no) og benyttet vinterbeitene langs Helgelandskysten i «rotasjon». Dette betyr at reinen ble ført til forskjellige beiteområder hver vinter for å sikre at lavforekomsten på de ulike lokalitetene fikk tid til å regenereres (vokse opp igjen) etter en vinter med reinbeiting. Siden 2008 har reintallet i distriktet blitt redusert og under tellingen i 2012 var det kun 175 rein i distriktet. Siste driftsåret har reintallet blitt økt til 237 rein. For de fleste reinbeitedistrikt i Norge er tilgangen på gode vinterbeiter den begrensede driftsfaktoren. For Røssåga/Toven/Syv Søstre reinbeitedistrikt ligger reintallet så langt under øvre fastsatte reintall at tilgangen på vinterbeiter ikke vurderes som begrensende faktor. Dersom distriktet på nytt øker størrelsen på reinflokken opp mot 1.200 dyr, vil det være avgjørende at distriktet har tilgang på gode vinterbeiter. Det aktuelle utredningsområdet representerer gode vinterbeiter ved at store deler av arealene er dekket av snø og is kun sporadisk gjennom vintersesongen. I kyststrøk har reinen en variert diett på vinterbeite. I tillegg til lav, beiter reinen på lyng, starr, gras, urter og stauder samt busker og kratt.

Utredningsområdet har derfor i utgangspunktet stor verdi som vinterbeiter for rein. På grunn av nærhet til eksisterende bebyggelse og menneskelige inngrep (vei) kan reinen bli forstyrret når den skal beite i dette området. Ved gjentatte forstyrrelser er det fare for at reinen trekker ut av og bort fra området. Dette reduserer områdets verdi til middels stor.

Vurdering av verdi og omfang

Alternativ 2A vil berøre ytterkanten av lokalitet 1 i deler som allerede er fragmentert og adskilt fra øvrige deler. Lokalitet 1 er klassifisert som kystlynghei (EN), men lokaliteten er ikke tilstrekkelig intakt i dag til å tilfredsstille kriteriene for prioritert naturtype. Tiltaket vil derfor stort sett ikke endre forekomsten av verdifulle naturtyper, og vil heller ikke påvirke artsmangfoldet i området i grad av betydning. Tiltaket vil gi noe økt forstyrrelse til et hekkeområde for gråmåke med viltvekt 1, og det er grunn til å tro at denne kolonien vil gå tapt. Tiltaket vil tilføre noe forstyrrelse til tilgrensende sjøområder og til lokalitet 2 og 7. Det er ikke ventet at dette har stor betydning for naturverdiene i disse områdene. Influensområdet vurderes til å ha **liten verdi** for biologisk mangfold og tiltakets omfang vurderes til **intet/lite negativt**.

Alternativ 2B vil føre til tap av lokalitet 6 og dermed redusere forekomsten av naturtype Rikt strandberg i området, men forekomsten som er avgrenset er for liten til å oppfylle kriteriene for naturtypen. Tiltaket vil i noen grad påvirke artsmangfoldet i området og gi reduksjon av enkelte arter. Tiltaket vil også tilføre noe forstyrrelse til lokalitet 2 og tilgrensende havområder, men det er ikke ventet at dette har betydning for naturverdiene i disse områdene. Influensområdet vurderes til å ha **liten verdi** for biologisk mangfold og tiltakets omfang vurderes til **intet/lite negativt**.

Alternativ **veitrasé a** vil passere deler av lokalitet 5 og 3 og gi økt forstyrrelse til resterende deler, og dermed kunne redusere leveområdet for enkelte arter. Hverken rødlista arter, truede vegetasjonstyper eller truede naturtyper vil bli påvirket. Tiltaket vil i liten/ubetydelig grad berøre verdifulle naturtyper. Influensområdet vurderes til å ha **liten/middels verdi** for biologisk mangfold og tiltakets omfang vurderes til **intet/lite negativt**. Det er fremmet et forslag om avbøtende tiltak for å styrke miljøhensynet i tiltaket.

Alternativ **veitrasé b** vil påvirke flere lokaliteter. Lokalitet 4 Brunsviksvarden har liten verdi som kystlynghei og vil bli redusert av tiltaket. Over Hestøysundet er tiltaket planlagt med fylling over en landfast holme og et lite skjær. Effekten av tiltaket på disse maritime områdene faller utenfor undersøkelsesområdet, men det er flere registreringer i naturbasen som knytter seg til det vesle skjæret i sundet. Tiltaket vil passere deler av lokalitet 3 og gi økt forstyrrelse til resterende deler,

og dermed redusere leveområdet for enkelte arter. Influensområdet vurderes til å ha **liten/middels verdi** for biologisk mangfold og tiltakets omfang vurderes til **lite/middels negativt**. Det er fremmet et forslag om avbøtende tiltak for å styrke miljøsynet i tiltaket.

Alternativ 3A vil berøre deler av lokalitet 2 og dermed redusere utbredelsen av en truet naturtype. De delene som blir berørt ligger i ytterkanten av området og grenser delvis inn mot del delene som allerede er berørt. Tiltaket vil ikke redusere forekomsten av arter eller leveområdene til arter av betydning. Tiltaket vil i noen grad tilføre forstyrrelser til resterende deler av lokalitet 2, men dette er stort sett ikke ventet å ha betydning. Influensområdet vurderes til å ha **liten/middels verdi** for biologisk mangfold og tiltakets omfang vurderes til **middels negativt**.

Alternativ 3B vil berøre deler av lokalitet 2, bygge ned lokalitet 8 og dermed redusere utbredelsen av to prioriterte naturtyper, hvorav den ene er truet. Tiltaket vil i liten grad kunne påvirke utbredelsen av rødlista arter eller leveområdene til slike arter. Tiltaket vil i noen grad tilføre forstyrrelser til resterende deler av lokalitet 2, dette vil kunne påvirke forekomsten av rødlista arter. Tiltaket vil dessuten berøre de delene av lokalitet 2 som fra før er minst berørt av tidligere tiltak. Influensområdet vurderes til å ha **middels verdi** for biologisk mangfold og tiltakets omfang vurderes til **middels negativt**.

Reindrift: Menneskelig aktivitet har stor forstyrrende virkning på reinsdyr og utbygging av området vil føre til ytterligere forstyrrelser på reinen. Da området allerede er preget av forstyrrelser, vurderes tiltaket å ha **middels til lite negativ omfang (effekt)** på reinens bruk av området.

Konsekvens

Samlet sett vurderes alternativ 2A og 2B sammen med veitrasé a (2Aa, 2Ba) til å ha minst konsekvens for de registrerte naturverdiene i undersøkelsesområdet. Det er nesten ikke mulig å rangere mellom de to alternativene, men alternativ 2B vil trolig tilføre minst forstyrrelser til undersøkelsesområdet som helhet, og kan på bakgrunn av dette være å foretrekke. Ved lokalisering til alternativ 2B vurderes det også som lettere å ta hensyn til avbøtende tiltak for veitrasé. Lokalisering til nord på Hoholmen (alternativ 3B) er vurdert til å ha **middels negativ betydning** og er det alternativet som er vurdert til å ha **størst negativ konsekvens**.

Tabell 0.3. Vurdering av konsekvens og rangering av de ulike tiltakene mot 0-alternativet.

	Konsekvens	Rangering	Beslutningsrelevant usikkerhet
Alternativ 0	0	1	Liten
Alternativ 2Aa	Ubetydelig (0)	3	Liten
Alternativ 2Ba	Ubetydelig (0)	2	Liten
Alternativ 2Ab	Liten negativ (-)	5	Noe, knyttet til kryssing av Hestøysundet med veitrasé.
Alternativ 2Bb	Liten negativ (-)	4	Noe, knyttet til kryssing av Hestøysundet med veitrasé.
Alternativ 3A	Middels negativ (--)	6	Noe, knyttet til utfylling av marine gruntvannsområder for veitrasé.
Alternativ 3B	Middels negativ (--)	7	Liten
Reindrift	Middels neg./liten (-/-)		

Forslag til avbøtende tiltak

Begge de to foreslåtte alternativene til veitrasé bør flyttes noe lengre nordøstover der de krysser Hestøya og legges utenfor lokalitet 5 og 3.

1. Innledning

Naturmangfoldloven (LOV 2009-06-19 nr 100- Lov om forvaltning av naturens mangfold) har som formål å sikre at det biologiske mangfoldet blir tatt vare på gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven inneholder flere viktige prinsipper, bl.a. om at *"offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.* I §8 heter det: *"Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet"*.

Av politiske signaler av spesiell interesse for tema flora og vegetasjon, fugl og annet vilt er Stortingsmelding nr. 42 om biologisk mangfold sentral (Miljøverndepartementet 2001), der sektoransvaret til de ulike departementene er framhevet bl.a. ved at: *"Departementene skal ha oversikt over miljøvirkningene av virksomhetene på sitt ansvarsområde, og de skal kartlegge og overvåke biologisk mangfold etter "Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold", som det er redegjort nærmere for i kap. 17.2.2."Departementene er i utgangspunktet administrativt og økonomisk ansvarlige for tiltak innen eget ansvarsområde. Dette ansvaret skal nedfelles i all myndighetsutøvelse og omfatte tiltak for bærekraftig bruk og vern, forebygging, restaurering og demping av skadevirkninger på biologisk mangfold i forbindelse med utøvelse av virksomheter under departementenes ansvarsområder. Målet er at hvert departement ivaretar dette."*

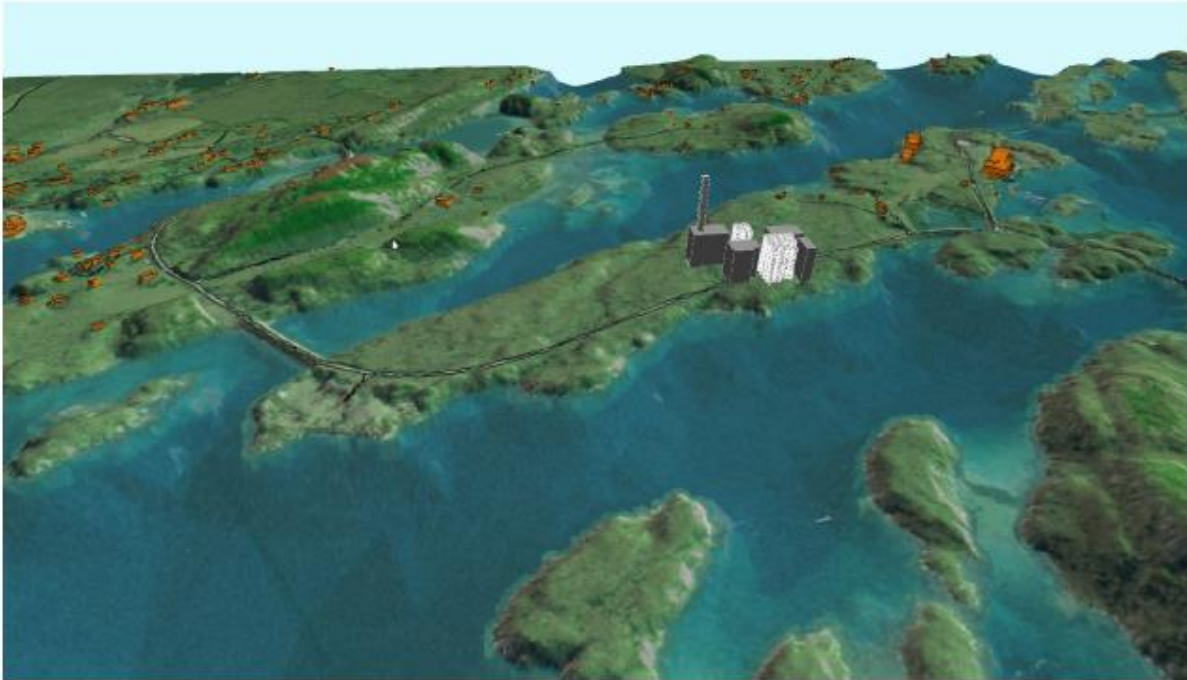
Rapporten gir en sammenfatning av biologiske verdier i utredningsområdet slik det er avgrenset av Herøy kommune, og gir en utredning av hvilke konsekvenser tiltaket vil kunne forventes å få for disse verdiene med formål om å tilfredsstille de statlige krav til kunnskap før inngrep iverksettes. Det har vært fokus på å få oversikt over sjeldne, truede eller sårbare arter og naturtyper som kan tenkes påvirket av planlagte tiltak. Målsettingen for utredningen er å gi offentlige myndigheter mulighet til å vurdere hvilke effekter og konsekvenser den planlagte utbyggingen av fôrfabrikk i Herøy kommune vil få for reindrift, flora og vegetasjon, fugl og annet vilt. Sammen med andre temautredninger skal utredningen bidra til en best mulig utforming av prosjektet.

Grunnlaget for en verdisetting av området baseres på kriterier som forekomst av truede arter, vegetasjonstyper og naturtyper. Registreringer i naturbasen er en viktig kilde til å vurdere forekomst av arter (www.artsdatabanken.no). Konsekvensene for naturmiljø og biologisk mangfold er gjennomført i henhold til de krav til konsekvensutredninger som plan- og bygningsloven setter og skal sammen med andre tematiske utredninger bidra til en samlet vurdering av de totale konsekvensene for det planlagte inngrepet. Muligheten for eventuelle avbøtende tiltak er også vurdert.

2. Utredningsområde og planer for tiltak

2.1 Utbyggingsplanene

Utbyggingsplanene er skissert av Herøy kommune gjennom fire alternativer for lokalisering (vedlegg1) og flytting av veitrasé over Hestøya (vedlegg 2).

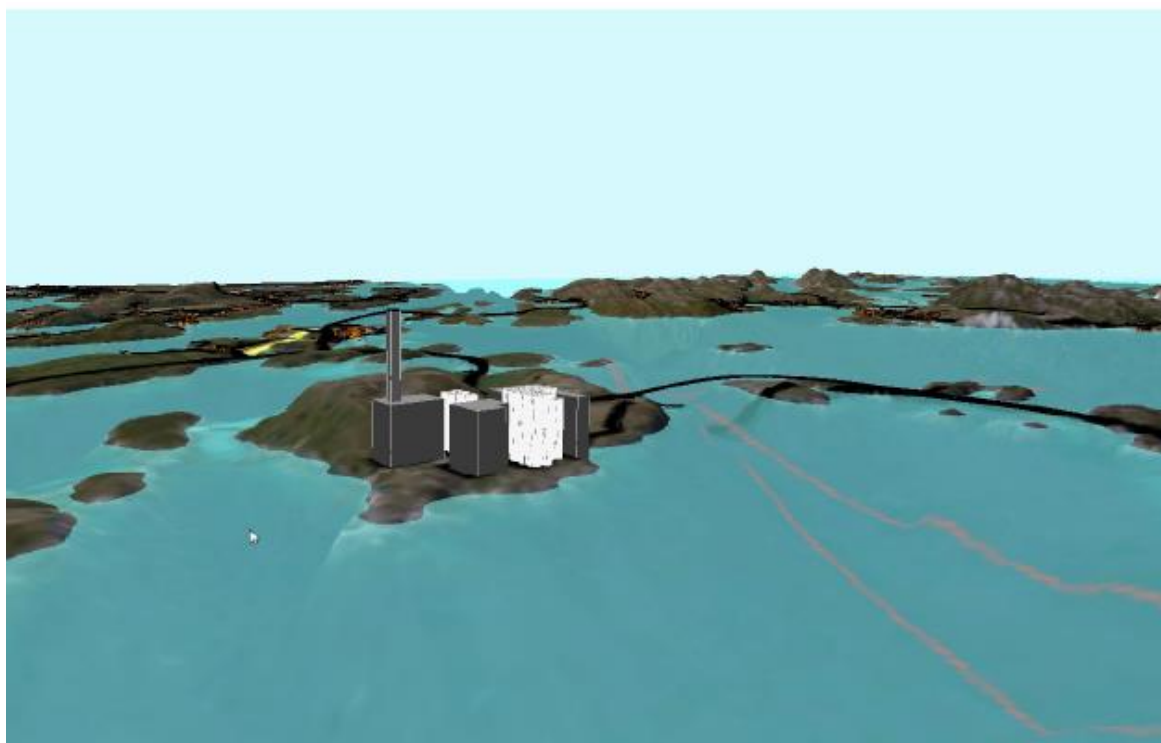
Figur 2.1 Alternativ (2A) lokalisering vest på Hestøya (etter saksfremlegg fra Herøy kommune)

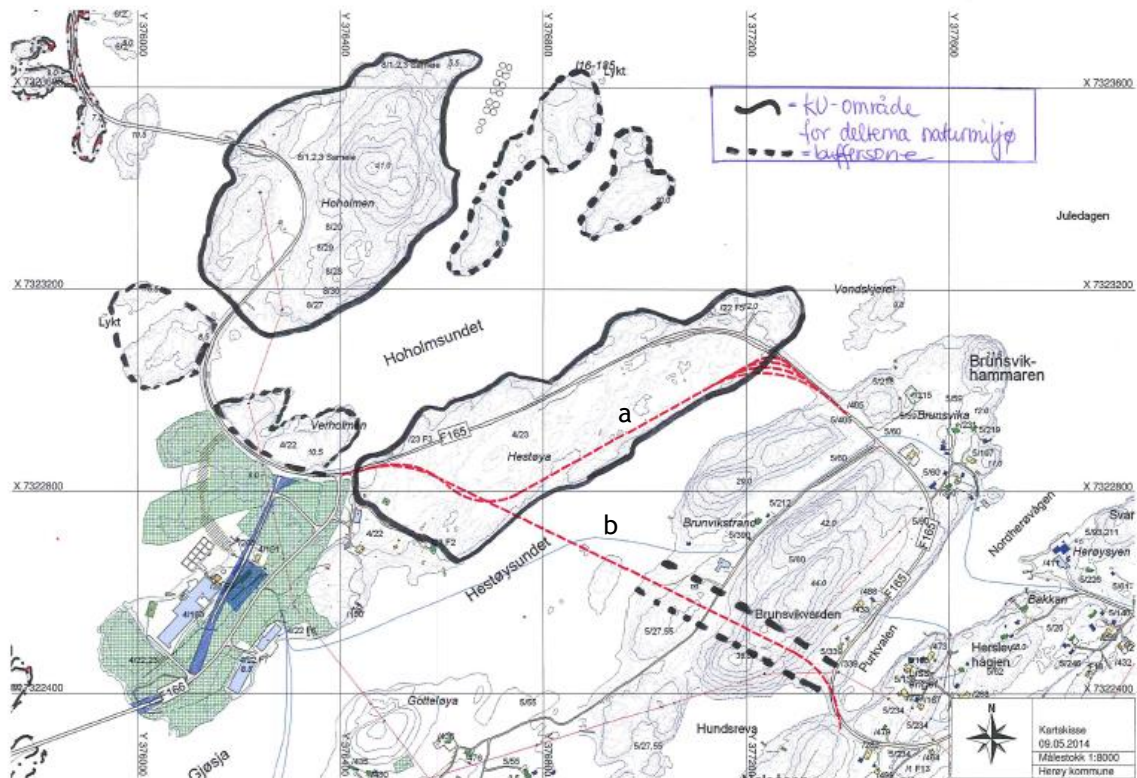
Figur 2.2 Alternativ (2B) lokalisering lengre øst på Hestøya (etter saksfremlegg fra Herøy kommune)

Figur 2.3 Alternativ (3A) lokalisering vest på Høholmen (etter saksfremlegg fra Herøy kommune)

Figur 2.4 Alternativ (3B) lokalisering øst på Høholmen (etter saksfremlegg fra Herøy kommune)

Figur 2.5. De to alternativene for lokalisering (2A og 2B) krever omlegging av fylkesvei 165 over Hestøya. Det er fremlagt forslag om to alternative veitraséer. Alternativ a foreslår flytting av veitrasé lengre sør. Alternativ b foreslår ny veitrasé over Hestøysundet (etter saksfremlegg fra Herøy kommune).

2.1 0-alternativet

En beskrivelse av 0-alternativet (dersom utbyggingen ikke finner sted) tar utgangspunkt i dagens situasjon og omfatter i tillegg forventede endringer dersom planene for utbygging ikke blir utført.

3. Metoder og datagrunnlag

3.1 Spesifikasjon om avtale om omfang

Konsekvensutredninga er utført med utgangspunkt i kontraktfestet avtale mellom tilbyder og oppdragsgiver og er basert på gjeldende forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven. Veiledende dokument for metodikk for vurdering av konsekvenser for naturmiljø og biologisk mangfold er:

- Statens vegvesens Håndbok 140: Konsekvensanalyser, veiledning (2006)
- DN-håndbok 11 (viltkartlegging)
- DN-håndbok 13 (naturtypekartlegging)

Natur- og vegetasjonstyper

Verdifulle naturtyper skal kartlegges og dokumenteres ved fotografering etter metodikk beskrevet i DN-håndbok 13 (DN, 2006) og senere revisjoner. Verdien av naturtypene vurderes også ved å sammenholde innholdet av vegetasjonstyper med «Truete vegetasjonstyper i Norge» (Fremstad & Moen, 2001). Det skal også gis en enkel beskrivelse av de vanligste forekommende terrestriske vegetasjonstypene i influensområdet samt en kort beskrivelse av artssammensetning og dominansforhold. Beskrivelsen skal basere seg på Fremstad (1997).

Karplanter, moser, lav og sopp

Ved beskrivelse av enkeltarter skal det fokuseres på områder som er identifisert som verdifulle naturtyper/truede vegetasjonstyper og det skal legges vekt på rødlistearter og arter som omfattes av DNS handlingsplaner (Se MDs nettsider for oppdatert liste, <http://www.miljodirektoratet.no/truaarter>).

Fugl

Det skal gis en beskrivelse av influensområdets verdi som funksjonsområde for fugl, med vekt på områder som blir direkte berørt, basert på eksisterende kunnskap og feltundersøkelser. Fuglebestandene skal derfor kartlegges både på vår og høsttrekk og i hekketida. Artsmangfold, bestandstetthet og viktige økologiske funksjonsområder skal beskrives. Det skal legges spesiell vekt på eventuelle rødlistearter (gjelder hele tiltaksområdet) og arter som omfattes av DNS handlingsplaner. Kartfesting av opplysninger skal skje i henhold til Miljødirektorates retningslinjer, jf. også direktoratets retningslinjer for behandling av sensitive stedsopplysninger. Viltområder vektes i samsvar med retningslinjer gitt av DN (2000).

Pattedyr

Det skal gis en beskrivelse av influensområdets verdi som funksjonsområde for pattedyr, med vekt på områder som blir direkte berørt, basert på eksisterende kunnskap og feltundersøkelser. Eventuelle rødlistearter, jaktbare arter og forekomst av viktige økologiske funksjonsområder (yngleplasser, beite- og skjulesteder osv.) skal beskrives. Arter som omfattes av DNS handlingsplaner skal omtales spesielt. Kartfesting av opplysninger skal skje i henhold til Miljødirektoratets retningslinjer, jf. også direktoratets retningslinjer for behandling av sensitive stedsopplysninger. Viltområder vektes i samsvar med retningslinjer gitt av DN (2000).

3.2 Registreringer og metodikk for feltregistreringer

Eksisterende informasjon

Både Miljødirektoratets og Artsdatabankens naturbaser ble sjekket for registreringer av artsforekomster og naturtyper i det aktuelle området for å vurdere lokalitetens kunnskapsstatus vedrørende biologisk mangfold. Denne gjennomgangen utgjorde grunnlaget for vurderinger av behov for nye inventeringer og innretting av disse. Stedfestede registreringer av rødlistede arter ble sjekket ut på nytt for å vurdere dagens tilstand på funnsted. Fylkesmannens Miljøvernnavdeling ble kontaktet for forekomst av arter unntatt offentlighet.

Feltregistreringer

Ved befaringene ble natur- og vegetasjonstyper avgrenset innen influensområdet og alle verdifulle naturtyper og truede vegetasjonstyper kartlagt for arter. Til botanisk artsbestemmelse ble Lid & Lid (2007) benyttet.

Metodikk for å vurdere influensområdets betydning som rasteplass for fugl under vår- og høsttrekk baseres på at alle arter og antall individer av hver art, ble registrert fra to utkikkspunkter. Utsiktspunktene ble valgt slik at de til sammen ga full oversikt over lokaliteten. Registreringene ble foretatt rundt fjære sjø til to tidspunkt med 3 timers mellomrom ved befaring og det høyest registrerte individantall inngår i verdivurderingen. I områder der det er behov for å skaffe seg et sammenligningsgrunnlag slik at en kan vurdere lokalitetens betydning som rasteplass i et regionalt perspektiv, vil et utvalg av nærliggende lokaliteter med tilnærmet tilsvarende naturtype bli registrert innenfor det samme tidsrommet. Dette ble ikke vurdert som nødvendig for denne lokaliteten. For å vurdere lokalitetens verdi som hekkeområde ble områdetilpasset linjetaksering benyttet ved at av alle revirhevdende fuglearter ble registrert i punkter med 250 m mellomrom mellom lyttepostene. I hvert lyttepunkt ble alle revirhevdende arter registrert gjennom en lytteperiode på 5 min. Alle andre arter som observeres mellom lyttepostene ble også registrert.

Etter en forhåndsvurdering av områdets beskaffenhet ble metodikken for å beskrive influensområde for pattedyr forenklet ved at en gikk bort fra systematiske registreringer. Verdivurderingen ble derfor basert på tilfeldige observasjoner av spor og sportegn registrert under taksering av fugl.

Planområdet ble befart av Pål Thorvaldsen (27.05.2014 og 03.09.2014) og av Pål Thorvaldsen og Annette Bär 12.06.2014. Dessverre ble avtale inngått noe seint til å kunne vurdere planområdet verdi i det tidlige vårtrekket, men kunnskapsstatusen synes tilfredsstillende basert på godt grunnlag i eksisterende informasjon.

3.3 Reindrift

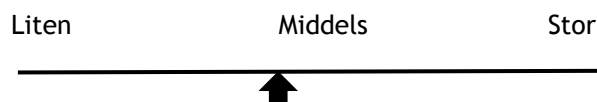
Informasjon om arealbruken til reindriften i området er innhentet gjennom direkte kommunikasjon med reinbeitedistriktet og fra reinbeitedistriktets arealbrukskart (www.reindrift.no) som gir oversikt over arealbruken til distriktet gjennom reindriftsåret.

3.4 Konsekvensanalyse

Som grunnlag for denne utredningen er Statens vegvesen, Håndbok 140, Konsekvensanalyser benyttet (Statens Vegvesen 2006). For å komme fram til en vurdering av de ikke-prissatte konsekvenser av et tiltak foretas en systematisk gjennomgang i tre trinn: 1. verdi, 2. omfang og 3. konsekvens.

Trinn 1 Verdi

Etter fastsetting av verdi for naturtyper og vurdering av forekomst av truede natur- og vegetasjonstyper samt rødlistede arter blir det gjort en systematisk gjennomgang av verdiene i influensområdet basert på kriteriene gitt i tabell 3.1. Verdivurderingen skal begrunnes og kommer til uttrykk langs en skala fra *liten* (1 - 2) - *middels* (2 - 3) - *stor* (3 - 4). Verdivurderingen synliggjøres på en figur der verdien markeres med en pil:

Tabell 3.1. Kriterier for vurdering av naturmiljøets verdi.

	LITEN VERDI	MIDDELS VERDI	STOR VERDI
Utvalgte naturtyper Prioriterte naturtyper Trua natur- og vegetasjonstyper	-Områder med biologisk mangfold som er representativt for distriktet. -Små og eller delvis intakte områder med natur- og/eller vegetasjonstyper i kategorien VU og NT -Områder med stort artsmangfold i lokal målestokk	-Naturtyper i verdikategori B eller C for biologisk mangfold -Små og/eller delvis intakte områder med natur- og/eller vegetasjonstyper i kategoriene CR og EN - Store og/eller intakte med natur- og/eller vegetasjonstyper i kategoriene VU og NT -Områder med stort artsmangfold i regional målestokk	-Naturtyper i verdikategori A for biologisk mangfold -Utvalgte naturtyper -Store og/eller intakte områder med natur- og/eller vegetasjonstyper i kategorien CR og EN -Områder med stort artsmangfold i nasjonal målestokk
Viltforekomster	-Viltområder og vilttrekk med viltvekt 1	-Viltområder og vilttrekk med viltvekt 2-3	-Viltområder og vilttrekk med viltvekt 4-5
Rødlistede arter Prioriterte og freda arter	-Leveområder for arter i de laveste trusselkategoriene på regional rødliste	-Leveområder for arter i de laveste trusselkategoriene på nasjonal rødliste -Leveområder for arter i de tre strengeste kategoriene på regional rødliste	-Leveområde for prioriterte eller freda arter -Leveområder for arter i de tre strengeste rødlistekategoriene på nasjonal rødliste (CR, EN, og VU) -Områder med forekomst av flere rødlistearter i lavere kategorier og/eller de i strengeste kategoriene på regional rødliste

Kartlegging av naturtypene følger til en viss grad Halvorsen et al. (2009), men er begrenset til å omfatte de naturtypene som i sin tid ble prioritert av Direktoratet for Naturforvaltning (DN, 2006). Kriteriene for verdisetting av prioriterte naturtyper er i dag under revisjon, og det er naturlig at en ved verdivurdering sammenholder med det som foreligger av nytt grunnlag for verdifastsetting. Som kilde til vurdering av natur- og vegetasjonstyper er Lindgaard et al. (2011) og Fremstad & Moen (2001) benyttet.

Forekomst av rødlistearter er et viktig kriterium for å vurdere verdien av lokalitet. Alle registrerte arter (karplanter, fugl og pattedyr) sjekkes mot Norsk rødliste (Kålås m.fl. 2010) for sårbarhetsstatus. IUCNs kriterier for rødlisting av arter blir benyttet i det norske rødlistearbeidet, i likhet med i de aller fleste andre europeiske land. Disse rødlistekategoriernes rangering og forkortelser er:

RE - Regionalt utryddet	CR - Kritisk truet
EN - Sterkt truet	VU - Sårbar
NT - Nær truet	DD - Datamangel

Reindrift

Det første trinnet i konsekvensutredningen er å beskrive og vurdere reindriften status og forutsetninger innenfor det planlagte utredningsområdet. Fastsettelsen av "verdi" er i størst mulig grad basert på dagens reindrift og behov uttrykt ved konkrete planer for framtidig utvikling av næringa og sannsynligheten for å kunne realisere disse i et område uten utbygging. Det er gitt en selvstendig og subjektiv verdivurdering av områdets verdi innenfor utredningsområdet. Verdivurderingen er gitt ut fra viktigheten av arealene for reindriften (tabell 3.2). En viktig begrensende faktor for reindriftnæringen er tilgangen på gode vinterbeiter. Reduksjon av tilgjengelige vinterbeitearealer gjennom utbygging og forstyrrelser er særlig negativt for reindriften. I tillegg er det helt avgjørende for reinen at kalvingslandet som simlene benytter er mest mulig uforstyrret i og etter kalvingsperioden. Tilgang på flyttveier mellom de ulike sesongbeitene er også avgjørende for at reindriften skal kunne opprettholde driften på dagens nivå. Tilgang på beiter resten av året er også viktig, men reinen er litt mindre sårbar for forstyrrelser i disse periodene.

Tabell 3.2. Kriterier for verdisetting av områdets verdi for reindrift.

Verdi	Kriterier
Stor verdi	Tilgang på området for beiting, flytting og/eller kalving er en forutsetning for opprettholdelse av reindriften på dagens nivå. Området utgjør en viktig del av beitegrunnet i deler eller hele året.
Middels verdi	Området utgjør en del av beitegrunnet i deler av året.
Liten verdi	Tilgang på området har liten verdi i reindriften sammenheng

Trinn 2 Omfang

Begrepet omfang (inngrepsgrad) er i denne sammenhengen brukt som en skjønnsmessig vurdering av hvordan tiltaket innvirker på det verdivurderte området. Omfang blir klassifisert på en kontinuerlig skala ut fra kriterier listet opp i tabell 3.3. og kategorisert etter skalaen: stort negativt (-2,5 til -1,5) - middels negativt (-1,5 til -0,5) - lite negativt (-0,5 til 0) - ingen (0) - lite positivt (0 til 0,5) - middels positivt (0,5 til 1,5) - stort positivt (1,5 til 2,5). Omfanget vurderes i forhold til alternativ 0.

Tabell 3.3. Kriterier for vurderinger av et planlagt tiltaks potensielle påvirkning (omfang) av det verddivurderte området.

	STORT POSITIVT OMFANG	MIDDELS POSITIVT OMFANG	LITE/INTET POSITIVT OMFANG	MIDDELS NEGATIVT OMFANG	STORT NEGATIVT OMFANG
Viktige sammenhenger mellom naturområder	Tiltaket vil i stor grad styrke viktige biologiske/landskapsøkologiske sammenhenger	Tiltaket vil styrke viktige biologiske/landskapsøkologiske sammenhenger	Tiltaket vil stort sett ikke endre viktige biologiske/landskapsøkologiske sammenhenger	Tiltaket vil svekke viktige biologiske/landskapsøkologiske sammenhenger	Tiltaket vil bryte viktige biologiske/landskapsøkologiske sammenhenger
Naturtyper	Tiltaket vil i stor grad virke positivt for forekomsten og utbredelsen av prioriterte naturtyper	Tiltaket vil virke positivt for forekomsten og utbredelsen av prioriterte naturtyper	Tiltaket vil stort sett ikke endre forekomsten av eller kvaliteten på naturtyper	Tiltaket vil i noen grad forringe kvaliteten på eller redusere mangfoldet av prioriterte naturtyper	Tiltaket vil i stor grad forringe kvaliteten på eller redusere mangfoldet av prioriterte naturtyper
Artsmangfold	Tiltaket vil i stor grad øke artsmangfoldet eller forekomst av arter eller bedre deres levevilkår	Tiltaket vil øke artsmangfoldet eller forekomst av arter eller bedre deres levevilkår	Tiltaket vil stort sett ikke endre artsmangfoldet eller forekomst av arter eller deres levevilkår	Tiltaket vil i noen grad redusere artsmangfoldet eller forekomst av arter eller forringe deres levevilkår	Tiltaket vil i stor grad redusere artsmangfoldet eller fjerne forekomst av arter eller ødelegge deres levevilkår

Reindrift

Med vurdering av omfang (effekt) menes hvordan og i hvilken grad reindriften i utredningsområdet vil bli påvirket av tiltaket. Tiltakets virkninger blir bl.a. vurdert ut fra omfang av eksisterende aktiviteter og sannsynligheten for endringer i bruk eller bruksmuligheter for næringen dersom tiltaket gjennomføres. Det er gjort en klassifisering av omfang av inngrepet etter en femdelte skala der kriterier og gradering av omfang for reindriften er beskrevet i tabell 3.4.

Tabell 3.4. Kriterier for et planlagt tiltaks potensielle påvirkning (omfang) på reindriften.

Omfang (effekt)	Kriterier
Stort negativt	Drift eller planlagt reindrift må enten opphøre eller reduseres betydelig
Middels	Drift eller planlagt reindrift må endres
Lite (begrenset)	Reindrift i området blir begrenset i forhold til dagens nivå eller planlagt aktivitet blir ikke gjennomført
Ubetydelig/ingen	Tiltaket har ubetydelig eller ingen virkninger for dagens eller framtidig reindrift i området
Positiv	Tiltaket har positive virkninger for dagens eller framtidig reindrift i området

Trinn 3 Konsekvens

Med konsekvens menes følgen tiltaket medfører av fordeler og ulemper for naturmiljøet og reindrifta vurdert i forhold til dagens situasjon. Beregning av konsekvenser er gjort ut fra en sammenstilling av verdi og omfang/innngrepsgrad i området og blir angitt på en skala fra Meget stor positiv konsekvens til Meget stor negativ konsekvens (figur 3.1). For hvert alternativ angis en samlet konsekvens som grunnngis i teksten. I tillegg skal også alternativene gis en innbyrdes rangering. Rangeringen skal avspeile en prioritering mellom alternativene ut fra et faglig vurdering innen temaet.

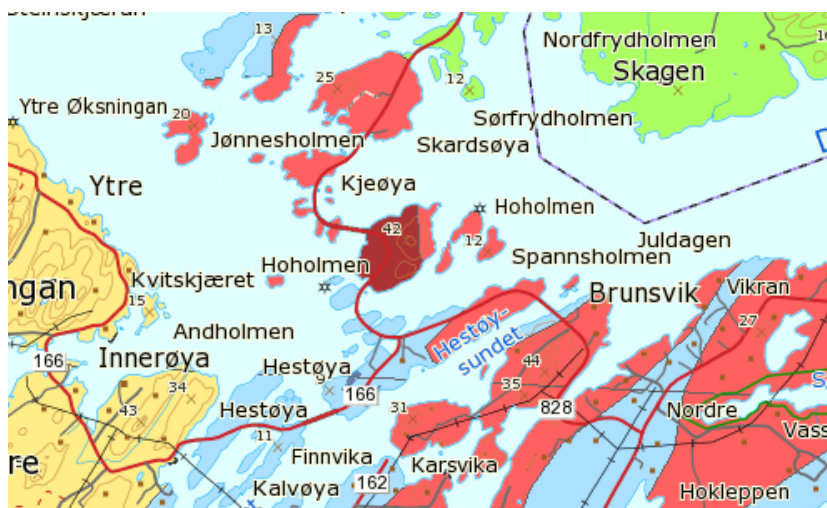
Figur 3.1. Konsekvensmatrise. Metodikk for konsekvensvurdering. Figur hentet fra Statens Vegvesen (2006)

Verdi Omfang	Ingen verdi		
	Liten	Middels	Stor
Stort positivt		Meget stor positiv konsekvens (++++)	
Middels positivt		Stor positiv konsekvens (+++)	
Lite positivt		Middels positiv konsekvens (++)	
Intet omfang		Liten positiv konsekvens (+)	
Lite negativt		Ubetydelig (0)	
Middels negativt		Liten negativ konsekvens (-)	
Stort negativt	Middels negativ konsekvens (- -)		
	Stor negativ konsekvens (- - -)		
		Meget stor negativ konsekvens (- - - -)	

4. Registreringer og vurdering av verdi

4.1 Områdebeskrivelse

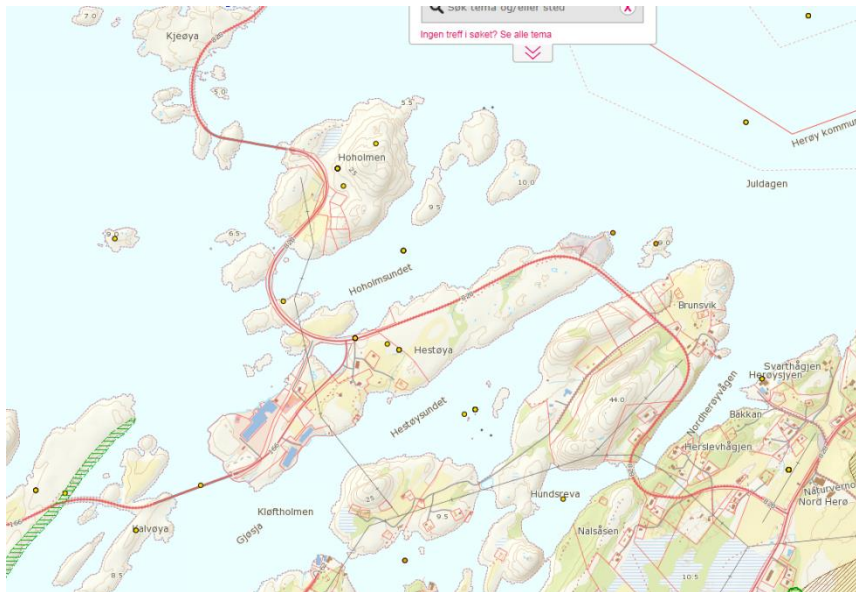
Planområdet ligger i de midtre delene av Herøy kommune langs RV 828 mellom Herøy og Dønna, og omfatter øyene Hestøya, Hoholmen og noen mindre holmer i mellom. Hele området ligger i mellomboreal vegetasjonssone i klart oseanisk seksjon (O2) (Moen, 1998).

Figur 4.1. Berggrunnskart (www.ngu.no) over planområdet. Planområdet består hovedsakelig av kalkspatmarmor i veksling med amfibiolitt og glimmerskifer (blå farge), granitt (lys rød) og gabbro (mørk rød).

4.2 Tidligere registreringer

Figur 4.2 viser alle relevante registreringer for temaet som er registrert for området i miljøstatus.no (<http://www.miljostatus.no/kart/>). Alle registreringer av rødlistede arter er summert opp i tabell 4.1. Som det går fram er det i naturbasen registrert mye fugl i området og spesielt i farvannene rundt. Det er registrert hele 19 fuglearter med rødlistestatus i artsdatabanken knyttet til området. Seks av disse artene registrert som hekkende eller med hekkeadferd, mens 5 arter er registrert flere ganger slik at de forventes å ha tilnærmet regelmessig tilhold i planområde. De øvrige artene er registrert i forbindelse med trekk eller observert tilfeldig. Det er ikke registrert arter i området der forekomst er unntatt offentlighet. Det ble registrert flere gode hekkeplasser for hubro på Hoholmen, men ingen av disse var i bruk. Trolig ligger disse for utsatt til i forhold til ferdsel og trafikk over Hestøya slik at de ikke er egnet. Det er likevel nærliggende å anta at dette tidligere kan ha vært et hekkeområde for hubro på grunn av det noe spesielle navnet på holmen (Hoholmen). Det ble ikke vurdert som nødvendig med systematiske registreringer av pattedyr grunnet beliggenhet. Under feltarbeid ble det notert at både oter og rådyr holder til i område (VU sårbar).

Figur 4.2. Registrerte verdier i utredningsområdet i Miljøstatus.no. Gule prikker angir artsobservasjoner og skraveringer ulike naturtyper.

Tabell 4.1. Rødlistede arter med forekomst i eller ved utbyggingsområdet, forekomst/områdets funksjon for arten og artens rødlistestatus

Arter	Funksjon	Rødliste-status
Lomvi	Sporadisk	CR
Krykkje	Tilhold	EN
Teist	Tilhold	VU
Alke	Sporadisk	VU
Fiskemåke	Hekkende	NT
Hettemåke	Hekkende	NT
Stær	Hekkende	NT
Bergirisk	Hekkende	NT
Storspove	Hekkende	NT
Strandsnipe	Hekkende	NT
Svartand	Tilhold	NT
Vipe	Tilhold	NT
Makrellterne	Tilhold	NT
Kortnebbgås	Sporadisk	NT
Jaktfalk	Sporadisk	NT
Hønsehauk	Sporadisk	NT
Gulneblom	Sporadisk	NT
Dvergdykker	Sporadisk	NT
Praktærflugl	Sporadisk	NT
Pattedyr:		
Oter	Tilhold	VU
Steinkobbe	Tilhold	VU
Insekter:		
Kysthumle		NT

4.3 Registreringer og verdivurderinger

Figur 4.3. Registrerte lokaliteter med naturverdier innen planområdet ved befaring sommer 2014.

Lokalitet 1. Hestøya

<i>Naturtype:</i>	<i>Kystlynghei</i>
<i>Utforminger:</i>	<i>Fukthei, Tørrhei, GG3-4</i>
<i>Verdi for biologisk mangfold:</i>	<i>Ingen</i>
<i>Vegetasjonstyper:</i>	<i>H1c, H1e, H3d, H3a</i>
<i>Kilder:</i>	<i>Feltbefaring Pål Thorvaldsen, Annette Bär</i>

Beliggenhet og avgrensing: Lokaliteten er avgrenset til de hovedsakelig åpne, lyngdekte områdene på Hestøya. Den opprinnelig intakte lokaliteten er sterkt fragmentert av fylkesvei, delvis drenerte myrdrag og partier med krattskog.

Naturkvaliteter: Lokaliteten er dominert av fukthei med overgang til tørrhei i de mest grunnlendte partiene. H1c Røsslyng, slåttestarr, torvullutforming er dominerende vegetasjonstype i tørrhei. Det

ble ikke funnet rødlistede arter i området. Lokaliteten blir brukt av grågås og er trolig hekkeområde for enkeltbekkasin. Det ble ellers påvist hekkende tjeld, svispurv, heipiplerke og lausanger ved taksering av hekkebestand for fugl i lokaliteten inkludert tilgrensende krattskog og myrareal. Det ble også registrert otersti på lokaliteten

Verdivurdering: Kystlynghei er en truet naturtype og under vurdering som utvalgt naturtype jfr. naturmangfoldloven, § 52 med særskilt handlingsplan og tilskuddsordning for skjøtselstiltak. Det er nasjonal og evt. regionalt viktige forekomster av kystlynghei (verdi A og B) som vil være berørt av denne statusen. Lokaliteten blir beitet av noe sau, men får likevel ingen verdi. Det er den sterke fragmenteringen av den opprinnelige kystlyngheia på Hestøya, samtidig som at beitetrykket har vært for svakt over tid, som trekker ned verdien av lokaliteten. Det er videre et steinbrudd i øst som reduserer verdien av lokaliteten som naturtype.

Bilde 1. Kystlynghei på Hestøya i ferd med å gro igjen (Foto P.T.)

Lokalitet 2. Hoholmen

<i>Naturtype:</i>	<i>Kystlynghei</i>
<i>Utforminger:</i>	<i>Fukthei, Tørrhei, GG2-3</i>
<i>Verdi for biologisk mangfold:</i>	<i>C</i>
<i>Vegetasjonstyper:</i>	<i>H3d, H3a, H1c</i>
<i>Kilder:</i>	<i>Feltbefaring Pål Thorvaldsen, Annette Bär</i>

Beliggenhet og avgrensing: Lokaliteten avgrensner all kystlynghei på Hoholmen og naturlig tilhørende areal på mindre holmer som tidligere har vært mer eller mindre landfaste til Hoholmen inkludert Spannsholmene. Lokaliteten utgjør den viktigste delen av utmarka på det tidligere bruket på Hoholmen. Brukshistorie er ukjent.

Naturkvaliteter: Lokaliteten er dominert av fuktige heiotforminger med relativ høy dominans av røsslyng, og er relativt lite preget av gjengroing til tross for manglende skjøtsel. I grunnlendte områder og mot det høyeste punktet dominerer H1e Heigråmosehei, mens fuktheitypen H3a Røsslyng-blokkebærhei dominerer lisdene. På mindre partier med rikere berggrunn mot nord kommer enkelte engarter inn og gjør kystlyngheia mer artsrik. Lokaliteten er brukt som hekkeområder for lausanger, heipiplerke, steinskvett og trolig også lirype, gråmåke, svartbak og siland. Grågås, ærfugl (4 par) og storspove (NT) ble også registrert i hekkesesongen uten at hekking ble påvist. Den mest tallrike hekkefuglen var heipiplerke som ble registrert på alle lyttepostene. Lokaliteten er også i bruk som yngleområde for rådyr og ei rågeit med to nyfødte kalver ble registrert ved befaring. Ingen rødlistede karplanter ble påvist i naturtypen, men den kan i enkelte år være i bruk som hekkeområde for rødlistede fuglearter som storspove og fiskemåke.

Bilde 2: Kystlynghei på Høholmen med Dønnamannen i bakgrunnen (Foto: P.T).

Verdivurdering: Kystlynghei er under vurdering som utvalgt naturtype jfr. naturmangfoldloven, § 52 med særskilt handlingsplan og tilskuddsordning for skjøtselstiltak. Det er nasjonal og evt. regional viktige forekomster av kystlynghei (verdi A og B) som vil bli berørt av denne statusen. Selv om det både går en vei og ei telefonlinje gjennom lokaliteten, er den relativt lite preget av inngrep. Etter kriteriene for verdisetting av naturtypen får kystlyngheiarealet på Høholmen verdi C (lokal viktig). Det er registrert rødlistede arter i området med hekkeadferd i egnet hekkehabitat.

Lokalitet 3.

<i>Viltområde:</i>	<i>Hekkeområde for gråmåke</i>
<i>Verdi for biologisk mangfold:</i>	<i>Viltvekt 1</i>
<i>Vegetasjonstyper:</i>	<i>H2b. Rikere, tørr gras og urterik hei</i>
<i>Kilder:</i>	<i>Feltbefaring Pål Thorvaldsen, Annette Bär.</i>

Beliggenhet og avgrensing: Lokaliteten er skilt ut som en del av den opprinnelige kystlyngheia på Hestøya der det forekommer en gråmåkekoloni. Lokaliteten grenser i nord til innmark og i sør til strandberg.

Naturkvaliteter: Det er en liten gråmåkekoloni som bruker lokaliteten som hekkeområde i dag. Det ble registrert to reir som var i bruk, hver med bare ett egg. Trolig skyldes det lave antall egg reirpredasjon. Av tidligere registreringer er det også registrert fiskemåke (NT) som hekkende i lokaliteten. Lokaliteten er artsrik og det ble registrert flere kravfulle arter som for eksempel stortviblad, fjellfrøstjerne, vårmarihand og loppestarr.

Verdivurdering: Lokaliteten har, slik den fremstår i dag relativt beskjeden verdi som viltområde på grunn av at kolonien er lite brukt og relativt liten hekkesuksess. Den når ikke opp som kystlynghei på grunn av liten størrelse.

Lokalitet 4 Brunsvikvarden

<i>Naturtype:</i>	<i>Kystlynghei</i>
<i>Utforminger:</i>	<i>Fukthei, tørrhei</i>
<i>Verdi for biologisk mangfold:</i>	<i>Ingen</i>
<i>Vegetasjonstyper:</i>	<i>H1c</i>
<i>Kilder:</i>	<i>Feltbefaring PT og AB</i>

Beliggenhet og avgrensing: Lokaliteten er avgrenset til det sentrale høgdedraget rundt Brunsvikvarden.

Naturkvaliteter: Lokaliteten er dominert av kystlynghei i veksling med bergvegetasjon, og er grunnlendt over store deler. Kystlyngheia er derfor hovedsakelig dominert av tørrhei, der vegetasjonstypen H1e dominerer. Fukthei kommer inn i revner i fjellet og i områder med dypere jordlag. Lokaliteten er ikke i bruk som beite og er artsfattig. Det ble ikke registrert noen rødlistede arter, og det er kun heipiplerke som ble påvist i hekkesesong.

Verdivurdering: Kystlynghei er under vurdering som utvalgt naturtype jfr. naturmangfoldloven, § 52 med særskilt handlingsplan og tilskuddsordning for skjøtselstiltak. Det er nasjonal og evt. regional viktige forekomster av kystlynghei (verdi A og B) som vil være berørt av denne statusen. På grunn av opphørt skjøtsel og relativt dårlig hevd har naturtypen ingen verdi for biologisk mangfold.

Lokalitet 5 Strandberg ved Hestøysundet

<i>Naturtype:</i>	<i>G09 Rikt strandberg</i>
<i>Utforminger:</i>	<i>Sørlig</i>
<i>Verdi for biologisk mangfold:</i>	<i>C</i>
<i>Vegetasjonstyper:</i>	<i>X1 Strandberg, X1b rik utforming</i>
<i>Kilder:</i>	<i>Feltbefaring PT og AB</i>

Beliggenhet og avgrensning: Lokaliteten ligger sørvendt til ut mot Hestøysundet på kalkspatgrunn og er relativt liten.

Naturkvaliteter: Lokaliteten er artsrik med flere kravfulle og tørketolerante arter. Av disse kan nevnes bitterbergknapp, fjellfrøstjerne, stortviblad, fjellmarikåpe, vanlig kattefot, smalkjempe, rundbelg og vårmarihand. Lokaliteten er svakt beitet av sau, og går over i tørrengsamfunn og etter hvert kystlynghei med økende avstand fra sjøkanten. Ingen rødlistede arter ble funnet.

Bilde 3. Vårmariland (Foto:P.T.)

Verdivurdering: Som naturtype gis lokaliteten verdien C på grunn av at den er artsrik, men for liten til å få regional verdi.

Lokalitet 6 Strandberg ved Hoholmsundet

<i>Naturtype:</i>	<i>G09 Rikt strandberg</i>
<i>Utforminger:</i>	
<i>Verdi for biologisk mangfold:</i>	<i>Ingen</i>
<i>Vegetasjonstyper:</i>	<i>X1 Strandberg, X1b rik utforming</i>
<i>Kilder:</i>	<i>Feltbefaring PT og AB</i>

Beliggenhet og avgrensning: Lokaliteten ligger nordvendt til på ei lomme av rik berggrunn ned mot Hoøysundet. Det er på de øvre tørrengpregede områdene, der en har en viss innstråling, at en finner størst artsmangfold. Lokaliteten grenser til kystlynghei, og er svært liten.

Naturkvaliteter: Lokaliteten er liten, men har et relativt høgt innhold av karplanter, og det er spesielt forekomsten av vårmarihand som er svært stor i vårassetet. Ingen rødlistearter ble påvist og det ble heller ikke registrert hekkende fugl i lokaliteten.

Bilde 4. Store forekomster av vårmarihand innen lokaliteten (Foto: P.T.)

Verdivurdering: Som naturtype har lokaliteten ingen verdi på grunn av at den er svært liten, og for dårlig utviklet.

Bilde 5. Kalkrik strandberg (lokalitet 6) på nordsida av fylkesveien på Hestøya (Foto: A. B.).

Lokalitet 7 Holme vest for Hestøya

<i>Naturtype:</i>	<i>Slåttemark</i>
<i>Utforminger:</i>	<i>Kalkrik</i>
<i>Verdi for biologisk mangfold:</i>	<i>Ingen</i>
<i>Vegetasjonstyper:</i>	<i>G10 Dunhavreeng</i>
<i>Kilder:</i>	<i>Feltbefaring PT og AB</i>

Beliggenhet og avgrensning: Holmen ligger nordvest for Hestøya langs veitrasé. Det er uklart om holmen var landfast med Hestøya før vei ble bygd.

Naturkvaliteter: Ut fra vegetasjonssammensetning, beliggenhet og antatt brukshistorikk er lokaliteten klassifisert til slåttemark, selv om den trolig ble beitet både tidlig vår og sein høst i samsvar med lokale brukstradisjoner. Klassifisering er i midlertidig usikker pga at det er lenge siden bruken har opphørt selv om deler fortsatt er lite gjengrodd. Lokaliteten er sammensatt med mye bart berg i veksling med dypere partier i forsenkinger i berget. Den truede vegetasjonstypen dunhavreeng (EN) forekommer i dag på begrensede flater på lokaliteten. Blant engplantene dominerer dunhavre, gulaks, rødsvingel, slirestarr, strandrør, enghumleblom og engsyre, mens arter som stortviblad, fjellfrøstjerne og gulflatbelg forekommer innimellom. Deler av den tidligere slåttenga har gått tapt til biloppstillingsplass. Lokaliteten er preget av forfall etter veiutbygging og manglende slått over lang tid. Gjengroingsarter som rogn og bjørk dekker stedvis de tidligere engarealene, andre steder har mjøddurt, hundekjeks og geitrams tatt overhånd. Kartleggingen av fugl i hekkesesongen ga ingen registreringer knyttet til naturtypen, men to lausangere hevdet territorium i krattbevokste deler av holmen og det ble også registrert stær (NT) der.

Verdivurdering: Slåttemark er en utvalgt naturtype etter § 52 med særskilt handlingsplan og tilskuddsordning for skjøtselstiltak. Lokaliteten inneholder således en truet og utvalgt naturtype, men har bare ut i fra en helhetlig vurdering av tilstand, inngrep og innhold betydning for biologisk mangfold lokalt. Restaureringspotensialet vurderes også som lite ut i fra at lokaliteten er begrenset, sammensatt og allerede sterkt påvirket av inngrep. Lokaliteten gis derfor ingen verdi som naturtype.

Lokalitet 8 Myr på Hoholmen

<i>Naturtype:</i>	<i>Kystmyr</i>
<i>Utforminger:</i>	<i>Intermediærfastmatte/ kildemyr</i>
<i>Verdi for biologisk mangfold:</i>	<i>C</i>
<i>Vegetasjonstyper:</i>	<i>L2 Intermediær fastmattemyr</i>
<i>Kilder:</i>	<i>Feltbefaring PT og AB</i>

Beliggenhet og avgrensing: Lokaliteten ligger nord på Hoholmen omsluttet av kystlynghei og drenerer ned til strandberg.

Naturkvaliteter: Intakte myrområder i lavlandet er relativt sjeldne. Myrarealet er relativt lite, og utgjør i overkant av 5 daa og er derfor for liten til å få regional verdi. De hydrologiske prosessene er intakte og slik sett har myra likevel verdi i et område der mange slike myrer ellers har blitt drenert og dyrket. Lokaliteten domineres av lite kravfulle arter, men har noen innslag av noen få kalkkrevende arter som f.eks. fjellfrøstjerne. Det ble ikke registrert rødlistede arter hverken av moser eller karplanter. Vierkrattet sentralt i myra er tilholdssted for fugl, blant annet lirype og sivspurv.

Verdivurdering: På grunn av begrenset størrelse får naturtypen verdi C.

Bilde 5: Kystmyr nord på Hoholmen. Lokaliteten er liten og går over i fuktig lynghei. (Foto A. B.).

4.3.1 Viltforekomster

Viltkartlegging har hovedsakelig hatt fokus på registrering av fugler. Under taksering av hekkebestand 27. mai ble tjeld, gråmåke, steinskvett, heipiplerke, sivspurv og lausanger registrert som hekkende innen planområdet med ett eller flere par, mens arter som stær (NT), storspove (NT), enkeltbekkasin, ærfugl, grågås, siland og svartbak ble registrert med forekomst i egnet hekkehabitat. Med det som er registrert tidligere kan storspove og teist trolig benytte deler av undersøkelsesområdet som hekkeplass enkelte år.

4.3.2 Reindrift

Utredningsområdet brukes som vinterbeiter for Røssåga/Toven/Syv Søstre reinbeitedistrikt. Reinbeitedistriktet består av to siidaandeler og har et øvre fastsatt reintall på 1.200 dyr. Fram til 2008 hadde distriktet over 1.000 rein i vinterflokken (www.reindrift.no) og benyttet vinterbeitene langs Helgelandskysten i «rotasjon». Dette betyr at reinen ble ført til forskjellige beiteområder hver vinter for å sikre at lavforekomsten på de ulike lokalitetene fikk tid til å regenereres (vokse opp igjen) etter en vinter med reinbeiting. Siden 2008 har reintallet i distriktet blitt redusert og under tellingen i 2012 var det kun 175 rein i distriktet. Siste driftsåret har reintallet blitt økt til 237 rein. For de fleste reinbeitedistrikt i Norge er tilgangen på gode vinterbeiter den begrensede driftsfaktoren. For Røssåga/Toven/Syv Søstre reinbeitedistrikt ligger reintallet så langt under øvre fastsatte reintall at tilgangen på vinterbeiter ikke vurderes som begrensende faktor. Dersom distriktet på nytt øker størrelsen på reinflokken opp mot 1.200 dyr, vil det være avgjørende at distriktet har tilgang på gode vinterbeiter. Det aktuelle utredningsområdet representerer gode vinterbeiter ved at store deler av arealene er dekket av snø og is kun sporadisk gjennom vintersesongen. I kyststrøk har reinen en variert diett på vinterbeite. I tillegg til lav, beiter reinen på lyng, starr, gras, urter og stauder samt busker og kratt. Utredningsområdet har derfor i utgangspunktet stor verdi som vinterbeiter for rein. På grunn av nærhet til eksisterende bebyggelse og menneskelige inngrep kan reinen bli forstyrret når den skal beite i dette området. Ved gjentatte forstyrrelser er det fare for at reinen trekker ut av og bort fra området. Dette reduserer områdets verdi til middels stor.

4.4 Oppsummering

Det er naturtypen kystlynghei som har størst betydning for vurdering av verdi i de enkelte delene av planområdet. Dette til tross for at det i forbindelse med den kommunale naturtypekartleggingen ikke ble avgrenset lokaliteter med denne naturtypen innen planområdet (Holtan & Prestø, 2008). Dette har først og fremst sammenheng med at naturtypen er svært utbredt i kommunen, samtidig som registreringer over hele kommuner ofte er begrenset økonomisk. I tillegg har naturtypen kystlynghei fått økt oppmerksomhet den senere tiden ettersom den er under vurdering for å få status som utvalgt naturtype, slik at det nå er viktig å ta større hensyn til naturtypen. Kystlynghei er en skjøtselsbetinga naturtype som holdes i hevd gjennom beiting og regelmessig sviing av gammel røsslyng. Dette er en skjøtselsform som har eksistert langs norske kysten i lang tid, typisk knyttet til mindre øyer og holmer godt egnet til beiting.

Tabell 4.2. Registrerte arter, vegetasjonstyper og naturtyper med rødlistestatus i undersøkelsesområdet

Arter:	Tall	Fordeling på rødlistekategorier						Lokalitet ID registrert
		RE	CR	En	VU	NT	DD	
Pattedyr	2				2			2, 1, T*
Fugl (hekkende)	19(6)		1	1	2	15(6)		T, 1, 2
Karplanter	0							
Insekter	1					1		2
Vegetasjons- og naturtyper:								
Vegetasjonstyper	5			3	2			1,2,7
Naturtyper	1			1				2

*Tilgrensende sjøareal

Slik sett er kystlynghei en svært utbredt naturtype i en kystkommune som Herøy, og som ofte vil bli berørt av utbyggingsplaner. Forekomstene som ble avgrenset under befaring i planområdet ble vurdert til å ha begrensede verdier på grunn av fravær av skjøtsel, flere inngrep og begrenset størrelse. Dette gjør at det kun er lokalitet 2 som ble vurdert til å holde en klar C verdi, til tross for mangel på skjøtsel. Verdisettingen er begrunnet i stort restaureringspotensial, god røsslyngdekking, fravær av gjengroing, samtidig som lokaliteten er relativt lite preget av tidligere inngrep.

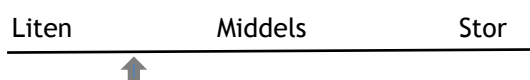
5. Konsekvensvurdering

For deltema reindrift er det vurdert at de ulike lokalitetene ligger så nært hverandre i avstand at vurdering av omfang og dermed konsekvensgrad blir lik for samtlige lokaliteter.

5.1 Alternativ 0

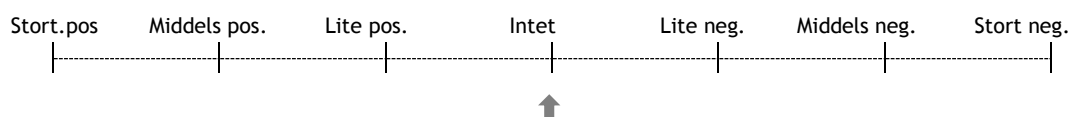
Verdi

Det vises til gjennomgang av de ulike delområdene i kapittel 4. Området som helhet er vurdert til å ha liten til middels verdi.

Omfang

Alternativ 0 innebærer ut fra definisjonen intet omfang slik at dagens påvirkning på biologisk mangfold opprettholdes. Ettersom kystlynghei er en kulturbetinget naturtype vil dagens svake hevd på sikt kunne medføre at naturtypen i influensområdet går tapt.

Konsekvens

Samlet konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

Verdi /ingen verdi	Liten	Middels	Stor
Stort positivt			Meget stor positiv konsekvens (++++) Stor positiv konsekvens (+++)
Middels positivt			Middels positiv konsekvens (++)
Lite positivt			Lite positiv konsekvens (+)
Intet omfang			Intet konsekvens (0)
Lite negativt			Lite negativ konsekvens (-)
Middels negativt			Middels negativ konsekvens (- -)
Stort negativt			Stor negativ konsekvens (- - -) Meget stor negativ konsekvens (- - - -)

Figur 5.1: Beregning av samlet konsekvens av alternativ 0

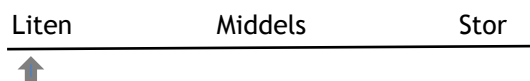

Figur 5.2. Plassering og grov avgrensning av de ulike influensområdene basert på en omtrentlig vurdering av størrelsen av de foreslåtte alternativene.

5.2 Alternativ 2A

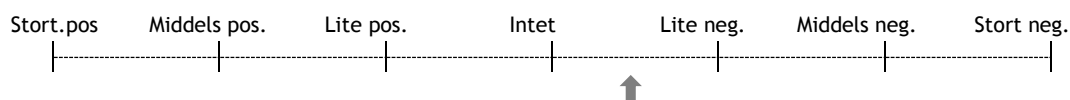
Verdi

Alternativ 2A vil berøre lokalitet 1 og deler av lokalitet 3, som er en gråmåkekoloni. Lokalitet 1 er klassifisert som kystlynghei (EN), men lokaliteten er ikke tilstrekkelig intakt i dag til å tilfredsstille kriteriene for prioritert naturtype og har ikke verdi som naturtype. De delene av lokaliteten som blir berørt er dessuten allerede sterkt påvirket av inngrep. Potensiell hekkeplass for bergirisk (NT) kan bli berørt, men alternative reirplasser finnes i nærheten. En samlet vurdering gir liten verdi for biologisk mangfold.

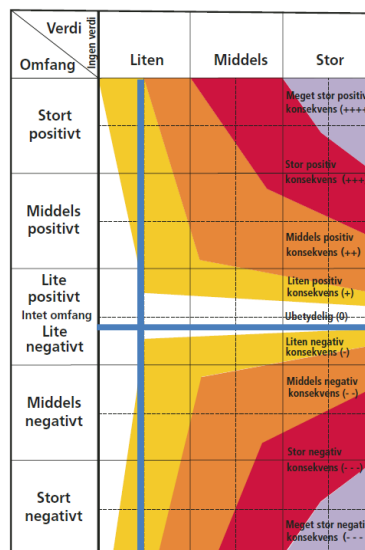
Omfang

Alternativ 2A vil berøre ytterkanten av lokalitet 1 i deler som allerede er fragmentert og adskilt fra øvrige deler. Tiltaket vil derfor stort sett ikke endre forekomsten av verdifulle naturtyper, og vil heller ikke påvirke artsmangfoldet i området i grad av betydning. Tiltaket vil bygge ned lokalitet 3. Tiltaket vil tilføre noe forstyrrelse til tilgrensende sjøområder og til lokalitet 2 og 7. Det er ikke ventet at dette har stor betydning for naturverdiene i disse områdene når anlegget er i drift. Tiltakets omfang vurderes til **intet/lite negativt**.

Konsekvens

Samlet konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

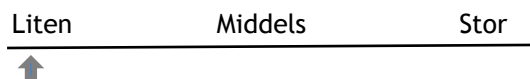

Figur 5.3: Beregning av samlet konsekvens av alternativ 2A

5.3 Alternativ 2B

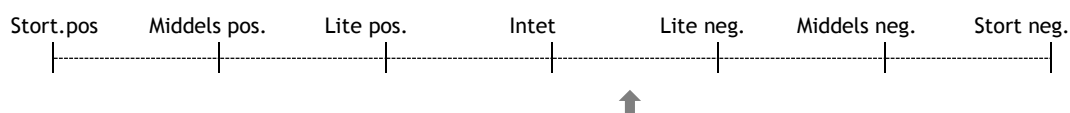
Verdi

Influensområdet berører lokalitet 6 og 1. Ingen av disse har verdi som naturtype, men har likevel lokal verdi for biologisk mangfold. Rødlista arter er ikke registrert i området, men potensiell reirplass for bergirisk (NT) kan bli berørt. Alternative hekkeplasser finnes i midlertidig i nærområdet. Dette gir liten verdi for biologisk mangfold.

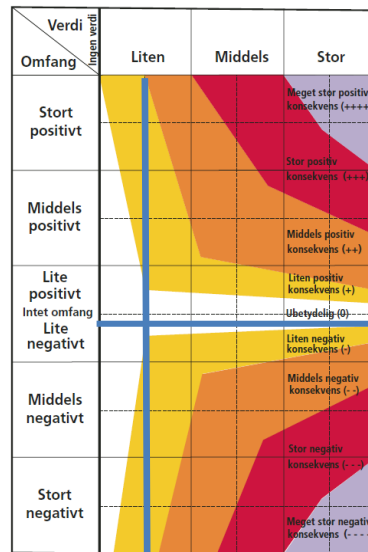
Omfang

Alternativ 2B vil føre til totalt tap av lokalitet 6 og dermed redusere forekomsten av en lite utviklet lokalitet med Rikt strandberg i området. Tiltaket vil i derfor noen grad påvirke artsmangfoldet i området og gi reduksjon av enkelte arter. Tiltaket vil tilføre noe forstyrrelse til tilgrensende sjøområder og til lokalitet 2. Det er ikke ventet at dette har stor betydning for naturverdiene i disse områdene når anlegget er i drift. Tiltakets omfang vurderes til **intet/lite negativt**.

Konsekvens

Samlet konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

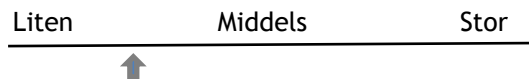

Figur 5.4: Beregning av samlet konsekvens av alternativ 2B

5.4 Alternativ veitrasé A

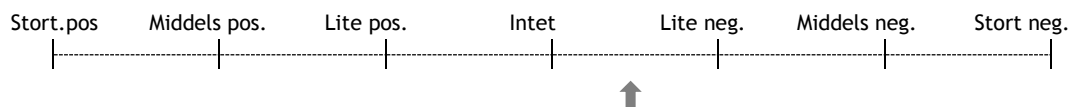
Verdi

Alternativ veitrasé A går gjennom lokalitet 1 som ikke har verdi. Alternativet berører dessuten en naturtype med verdi C (lok 5) og et viltområde med verdi 1. Influensområdet har samlet liten verdi til middels verdi.

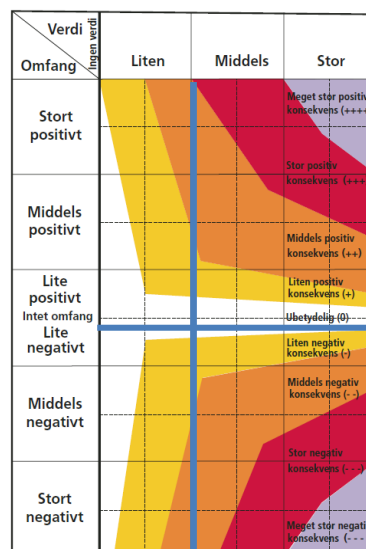
Omfang

Alternativ veitrasé A vil passere deler av lokalitet 5 og 3 og gi økt forstyrrelse til resterende deler, og dermed kunne redusere leveområdet for enkelte arter. Hverken rødlista arter, truede vegetasjonstyper eller truede naturtyper vil bli påvirket. Tiltaket vil i liten/ubetydelig grad berøre verdifulle naturtyper. Tiltakets omfang vurderes til **intet/lite negativt**. Det er fremmet et forslag om avbøtende tiltak.

Konsekvens

Samlet konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

Figur 5.5: Beregning av samlet konsekvens av veitrasé A

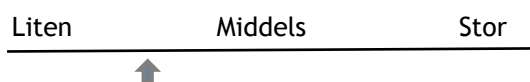
5.5 Alternativ veitrasé B

Verdi

Alternativ veitrasé B vil påvirke lokalitet 4, 5 og 3.

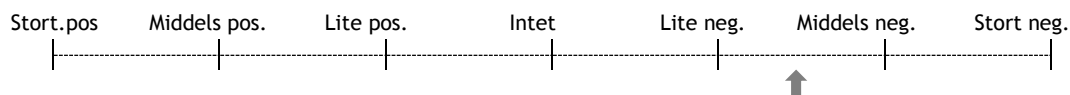
Lokalitet 4 Brunsviksvarden har ingen verdi som

naturtype, lokalitet 5 er en naturtype med verdi C og lokalitet 3 er har viltvekt 1. Tiltaket vil dermed redusere leveområdet for enkelte arter. Over Hestøysundet er tiltaket planlagt med fylling over en landfast holme og et lite skjær. Det er flere registreringer i naturbasen som knytter seg til det vesle skjæret i sundet. Influensområdet har i sum liten-middels verdi.

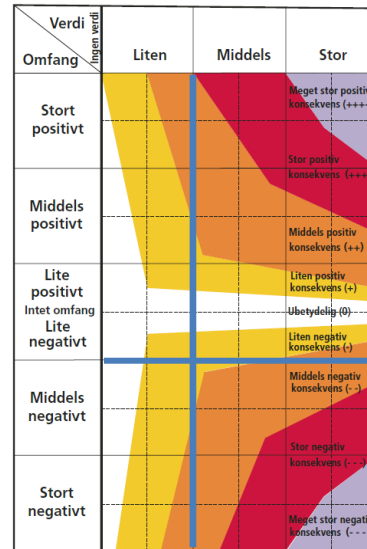
Omfang

Omfanget av Alternativ veitrasé B vil dele opp lokalitet 4, og totalt bygge ned lokalitet 3 og 5. Over Hestøysundet er tiltaket planlagt med fylling over en landfast holme og et lite skjær. Effekten av tiltaket på disse maritime områdene faller utenfor undersøkelsesområdet. Tiltaket vil ha **lite negativt til middels negativt** omfang. Det er fremmet et forslag om avbøtende tiltak.

Konsekvens

Samlet konsekvensgrad: Liten negativ konsekvens (-)

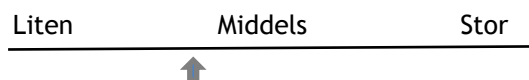

Figur 5.6: Beregning av samlet konsekvens av veitrasé B

5.6 Alternativ 3A.

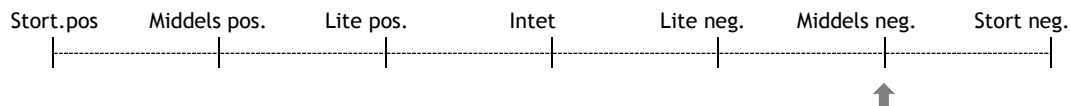
Verdi

Influensområdet er sammensatt av en truet naturtype med verdi C og lokalitet 7 som er en truet og utvalgt naturtype som er vurdert til ikke å ha restaureringspotensiale og dermed ikke har fått verdi. Det er registrert en truet vegetasjonstype i influensområdet, men tiltaket vil ikke redusere forekomsten av arter eller leveområdene til arter av betydning. Tiltaket vil i noen grad tilføre forstyrrelser til resterende deler av lokalitet 2, og dette kan påvirke forekomsten av truede arter. Influensområdet vurderes til å ha liten til middels verdi.

Omfang

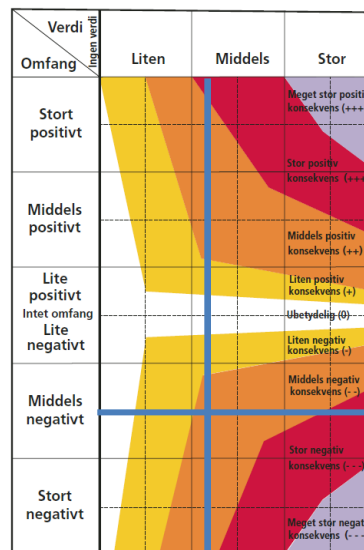
Alternativ 3A vil berøre deler av lokalitet 2, men de delene som blir berørt ligger i ytterkanten av området og grenser delvis inn mot de delene som allerede er påvirket av tidligere inngrep. Utfylling av grundtvannsområder i forbindelse med omlegging av vei vil ha betydning for gjennomstrømmingen i Hoholmsundet og derfor redusere verdien av dette området som overvintringsområde for sjøfugl. Dette gjør at omfang vurderes til **middels negativt**.

Konsekvens

Samlet konsekvensgrad:

Middels negativ konsekvens (-)

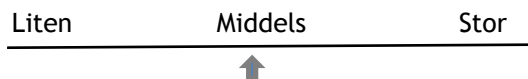

Figur 5.8: Beregning av samlet konsekvens av alternativ 3B

5.7 Alternativ 3B

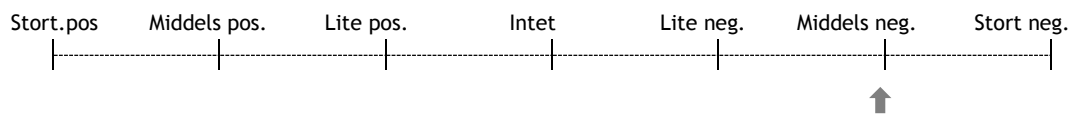
Verdi

Influensområdet er sammensatt av en truet naturtype med verdi C og en prioritert naturtype med verdi C. Tiltaket vil i liten grad kunne påvirke utbredelsen av rødlista arter eller leveområdene til slike arter, men vil tilføre forstyrrelser til resterende deler av lokalitet 2. Dette vil kunne påvirke forekomsten av rødlista arter. Influensområdet har middels verdi.

Omfang

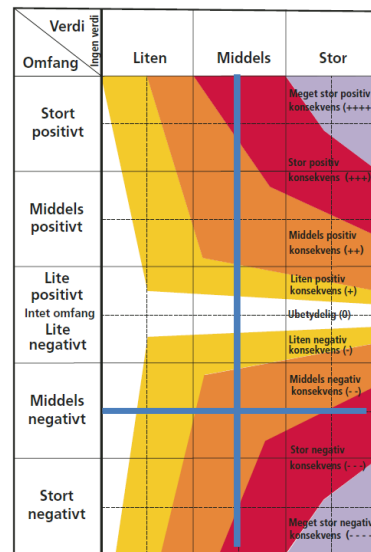
Alternativ 3B vil berøre deler av en truet naturtype med verdi C og bygge ned lokalitet 8 som er en truet naturtype med verdi C. Tiltaket vil påvirke de delene av lokalitet 2 som fra før er minst berørt av tidligere tiltak. Tiltakets omfang vurderes til **middels negativt**.

Konsekvens

Samlet konsekvensgrad:

Middels negativ konsekvens (-)

Figur 5.7: Beregning av samlet konsekvens av alternativ 3A

5.8 Reindrift

I de aller fleste områdene med reindrift er tilgangen på vinterbeiter den begrensende faktor for omfanget av drifta. Ut fra undersøkelser fra villreinområder (Ims & Kosmo, 2001) legger man til grunn en tetthet på 14 rein/km² lavmatte og en beitetid på lavbeite på 212 dager (Gaare og Skogland, 1980). Lyftingsmo (1965) dokumenterte at lav er viktigst for reinen i januar og februar. I følge Bjørnstad (1995) ble det registrert at rein som beitet på Kjerringøya hadde en positiv vektutvikling gjennom vinteren, og at dette måtte skyldes god tilgang på annet enn lav. Dette betyr at andre arter enn lav har stor betydning som vinterdiett for reinen på Tranøy. I rapporten "Andøya-vinterbeiter" omtaler Rundhaug m.fl. (2002) et anslag på 2,8 - 3,5 rein/km² vinterbeite som forsiktig. Beregninger fra andre kystvinterbeiter viser at man opererer med et beitebelegg på 1,5 - 4,0 rein/km², mens tilsvarende tettheter på Finnmarksvidda og Rørosvidda er 13-15 rein/km² (Ims & Kosmo, 2001).

Totalt planlagt nedbygget areal er ikke oppgitt, men en kan forutsette at i størrelsesorden 100 dekar (0,1 km²) blir nedbygget. Selv om en skulle beregne en høy potensiell beitetetthet i området siden dette beskrives som rike vinterbeiter (tilsvarende for eksempel 25 rein/km²), vil det direkte berørte beitetapet tilsvare årsbeitebehovet til 2-3 rein. På grunn av nærhet til eksisterende bebyggelse og menneskelige inngrep kan reinen allerede i dag bli forstyrret når den skal beite i dette området. Ved gjentatte forstyrrelser er det fare for at reinen trekker ut av og bort fra området. Ved utbygging av utredningsområdet er det forventet økt menneskelig aktivitet i området. Menneskelig aktivitet har stor forstyrrende virkning på reinsdyr og utbygging av området vil føre til ytterligere forstyrrelser på reinen. Da området allerede er preget av forstyrrelser, vurderes tiltaket å ha middels til lite negativ omfang (effekt) på reinens bruk av området. Utbygging av utredningsområdet vil dermed ha **middels til liten negativ konsekvens (-/-)** for reindriften.

5.9 Sammenstilling og rangering av tiltak

Samlet sett vurderes alternativ 2A og 2B sammen med veitrasé a (2Aa, 2Ba) til å ha minst konsekvens for de registrerte naturverdiene i undersøkelsesområdet. Det er nesten ikke mulig å rangere mellom de to alternativene, men alternativ 2B vil trolig tilføre minst forstyrrelser til undersøkelsesområdet som helhet, og kan på bakgrunn av dette være å foretrekke. Ved lokalisering

til alternativ 2B vurderes det også som lettere å ta hensyn til avbøtende tiltak for veitrasé. Lokalisering til nord på Hoholmen (alternativ 3B) er vurdert til å ha middels negativ betydning og er det alternativet som er vurdert til å ha størst negativ konsekvens.

Tabell 5.1. Vurdering av konsekvens og rangering av de ulike tiltakene mot 0-alternaitivet.

	Konsekvens	Rangering	Beslutningsrelevant usikkerhet
Alternativ 0	0	1	Liten
Alternativ 2Aa	Ubetydelig (0)	3	Liten
Alternativ 2Ba	Ubetydelig (0)	2	Liten
Alternativ 2Ab	Liten negativ (-)	5	Noe, knyttet til kryssing av Hestøysundet med veitrasé.
Alternativ 2Bb	Liten negativ(-)	4	Noe, knyttet til kryssing av Hestøysundet med veitrasé.
Alternativ 3A	Middels negativ (--)	6	Noe, knyttet til utfylling av marine gruntvannsområder for veitrasé.
Alternativ 3B	Middels negativ (--)	7	Liten
Reindrift	Middels negativ/ liten negativ(--/-)		

6. Avbøtende tiltak

Begge de to foreslåtte alternativene til veitrasé bør flyttes noe lengre nordøstover der de krysser over Hestøya, slik at en i størst mulig grad unngår å påvirke lokalitet 5 og eventuelt 3.

7. Usikkerhet

Undersøkelsen vurderes som sikker, det har blitt gjennomført flere befaringer innenfor den viktigste sesongen for de artene som er forventet å ha tilhold i området. Registreringene i artsdatabanken har et slikt omfang at de styrker datagrunnlaget spesielt for fugl og i tillegg supplerer de med data fra tidlig vårtrekk og for arter som har tilhold gjennom vinteren i området. Det er likevel noe usikkerhet knyttet til de marine områdene som berøres av veitrasé b og utfylling av grundtområder i forbindelse med alternativ 3A.

8. Referanser

- DN, 2000. Direktoratet for Naturforvaltning. Viltkartlegging - DN Håndbok 11.
- DN, 2006. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.
- Fremstad, E., 1997. Vegetasjonstyper i Norge. in: *NINA Temahefte 12*.
- Fremstad, E. & Moen, A., 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. in: *Rapport botanisk serie*, NTNU, Vitenskapsmuseet.
- Gaare, E. & Skogland, T. 1980. Lichen -reindeer interaction studied in a simple case model.
- Halvorsen, R., Andersen, T., Blom, H. H., Elvebakk, A., Elven, R., Erikstad, L., Gaarder, G., Moen, A., Mortensen, P. B., Norderhaug, A., Nyggard, K., Thorsnes, T. & Ødegaard, F., 2009. Naturtyper i Norge (NiN), vers .1.0. in, www.artsdatabanken.no.
- Holtan, D. & Prestø, T., 2008. Kartlegging av naturtyper i Herøy kommune, Nordland. *Miljøfaglig Utredning Rapport 2008(9)*.
- Ims, A.A. & Kosmo, A.J. 2001. Høyeste reintall for distriktene i Vest-Finnmark, høringsdokument. 153 sider.
- Lid, J. & Lid, D. T., 2007. Norsk Flora. Det Norske Samlaget, Oslo.
- Lindgaard, A., Henriksen, S. & (Red), 2011. Norsk Rødliste for naturtyper 2011.
- Lyftingsmo, E. & Hersoug, I. 1959. Norske fjellbeiter, Oversyn over fjellbeite i Nordland. Det kgl. Selskap for Norges vel.404 sider.
- Moen, A., 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens Kartverk, Hønefoss.,
- Reindriftsforvaltningen, 2014. Ressursregnskap for reindriftsnæringen for reindriftsåret 1. april 2012 - 31. mars 2013. 114 sider.
- Rundhaug, H., Johansen, B. & Danielsen, I. 2002. Andøya - vinterbeiter. 42 sider.
- Statens Vegvesen, 2006. Konsekvensanalyser. Veileder. . (Håndbok nr 140).

Vedlegg 1. Saksframlegg Herøy kom

HERØY KOMMUNE
SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Jonny Iversen
Arkivsaksnr.: 13/1323

Arkiv: U01

LOKALISERING AV FORFABRIKK I HERØY

Rådmannens innstilling:

Formannskapet ber administrasjonen sette i gang reguleringsplan arbeide for å regulere følgende områder til næringsarealer i tilknytning til Herøy marine næringspark:

1. Resterende areal på Hestøya der Marine Harvest i dag er lokalisert. Reguleringen innebærer også regulering for omlegging av FV 828, der 2 mulige traseer er skissert. Arealet er båndlagt til regulering i kommunedelplan for Sør- og Nord-Herøy med omland og benevnt H710-1 i planen.
2. Areal på Hoholmen, som i 2. gangs høring av kommuneplanens arealdel er utlagt til næringsareal mv. og båndlagt for regulering benevnt H710-1 i planen.

Alle områdene reguleres til næringsareal i en samlet områdeplan jf. PBL. §12-2 der også valg av fremtidig trase for FV 828 skal fremgå.

Herøy kommune kjøper tjeneste fra Bioforsk Nord for å vurdere naturmangfoldet over vannflaten. Vurdering av dette naturmangfoldet bestilles og startes opp så snart som mulig. Formannskapet gir rådmannen fullmakt innenfor en ramme på kr. 120 000,- inkl. MVA til å bestille disse undersøkelsene/konsekvensvurderingene fra Bioforsk.

Oppstart av områderegulering skjer høsten 2014.

Saksutredning:

Marine Harvest annonserte etter lokalitet for en fremtidig fôrfabrikk på strekningen fra Brønnøy kommune i sør til Skjervøy kommune i Nord. Herøy kommune ligger derfor i nedslagsområdet for en mulig fôrfabrikk.

Marine Harvest har satt noen kvalitetskrav vedrørende industritomt som følger og som fremkom av annonse i Helgelands Blad den 2. mai 2014:

- Størrelse på tomten må være over 60 mål, 80 mål er ønskelig
- Tomten må ha tilgang til sjø, og dypvannskai på området er ønskelig
- Det er en fordel om tomten ligger nær hovedleia for skipstrafikk
- Det må kunne seiles båter inn til anlegget på 7000 tonn dødvekt

- Det må kunne frembringes minimum 10 MW elektrisitet til fabrikk, vindkraft vil være et stort pluss.
- Tomten bør ikke ligge nær bebyggelse da byggeperioden vil innebære en del aktivitet og støy
- Det er ideelt om det finnes LNG terminal i nærheten, eller at vertskommune kan tilby slik løsning
- Fabrikk krever ca. 500 l ferskvann per time i maks produksjon, og dette må kunne fremlegges til tomt

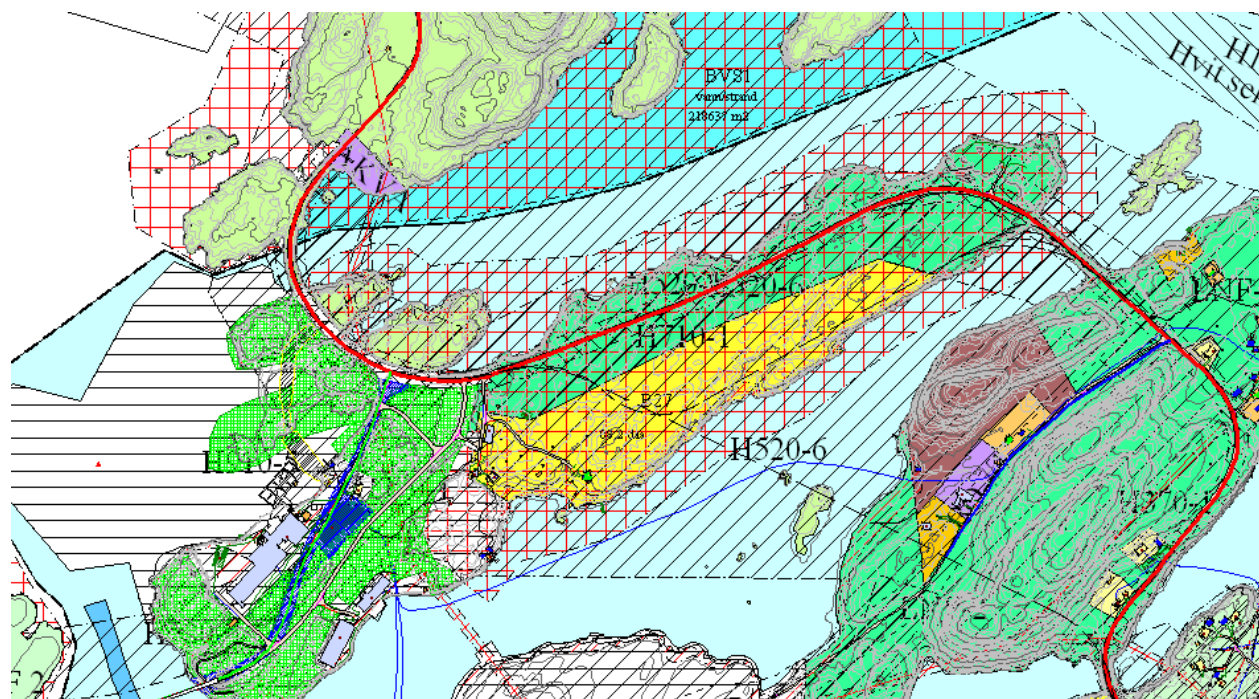
Frist for tilbakemelding er 1.6.2014. Kontaktperson er Espen Moksnes, telefon 90004049, mail: espen.moksnes@marineharvest.com for avtale om presentasjon av potensielle lokasjoner.

Etter annonsen var på trykk har administrasjonen arbeidet med å finne egnede areal i Herøy kommune og fortrinnsvis innenfor nærområdet til Herøy Marine Næringspark. Dersom man flytter seg ut fra dette området kan andre næringsområder finnes, men man sliter da med tilførsel av elektrisitet samt å sikre tilstrekkelig vanntilførsel.

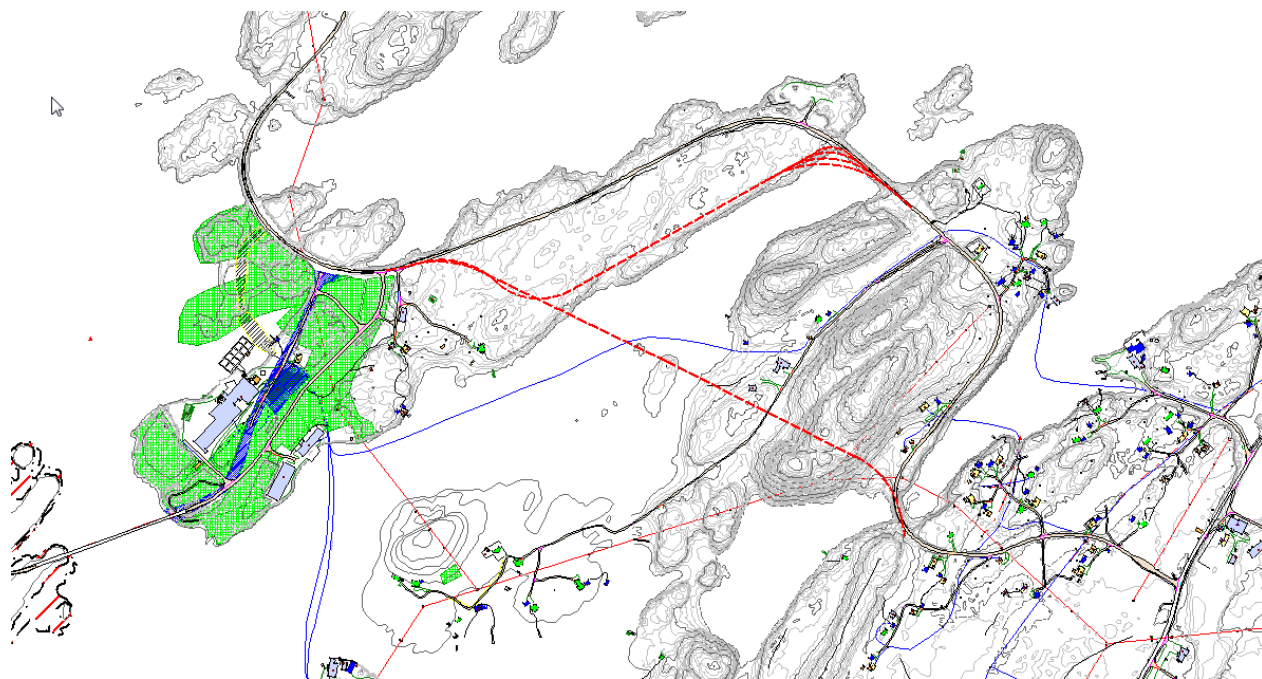
Herøy kommune må derfor nå finne hvilke areal som er best egnet og om de krav som er stilt kan imøtekommes.

Herøy kommune har i teorien funnet 3 områder som er realistiske og som antas å kunne realiseres relativt hurtig og som alle er i nærheten av Herøy Marine næringspark.

Skissering av plassering på Hestøya (Herøy Marine næringspark)

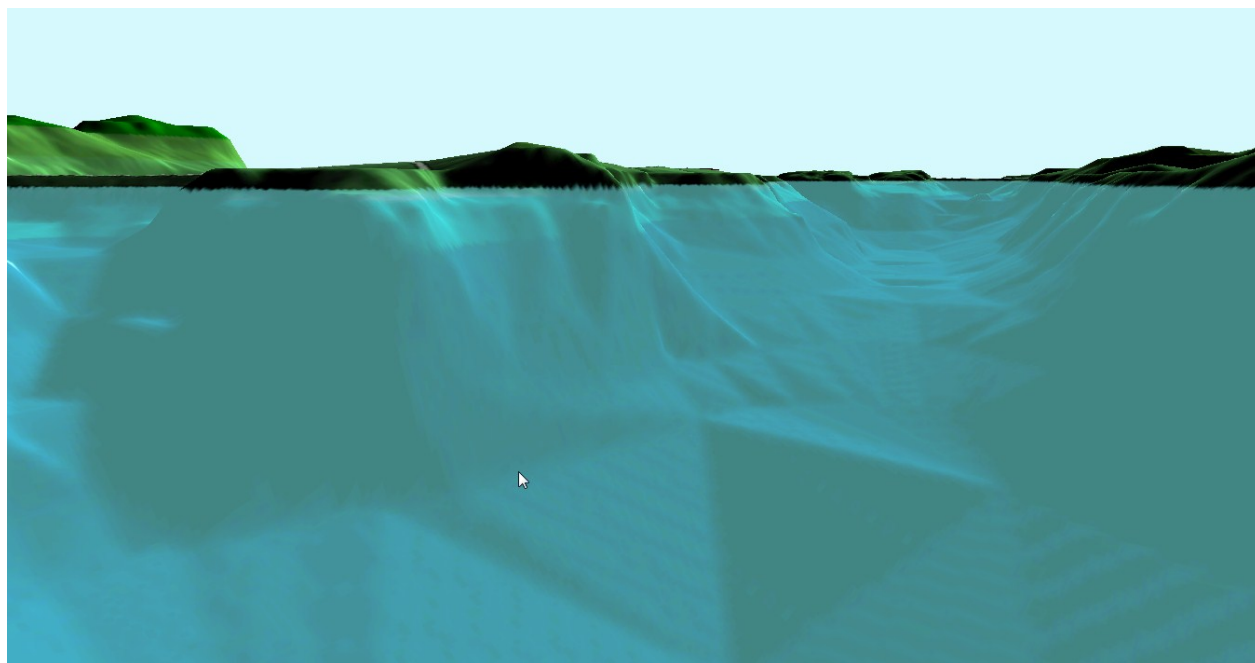

Areal som er båndlagt til regulering på Hestøya, men vil kreve omlegging av FV 828, det er skisert 2 mulige traseer for fremtidig omlegging av FV828. Mulig Næringsareal utgjør omtrent 140 mål/daa etter omlegging av veg. Området har på nordsiden omtrent ferdig dypvannskai tilrettelagt fra naturens side.

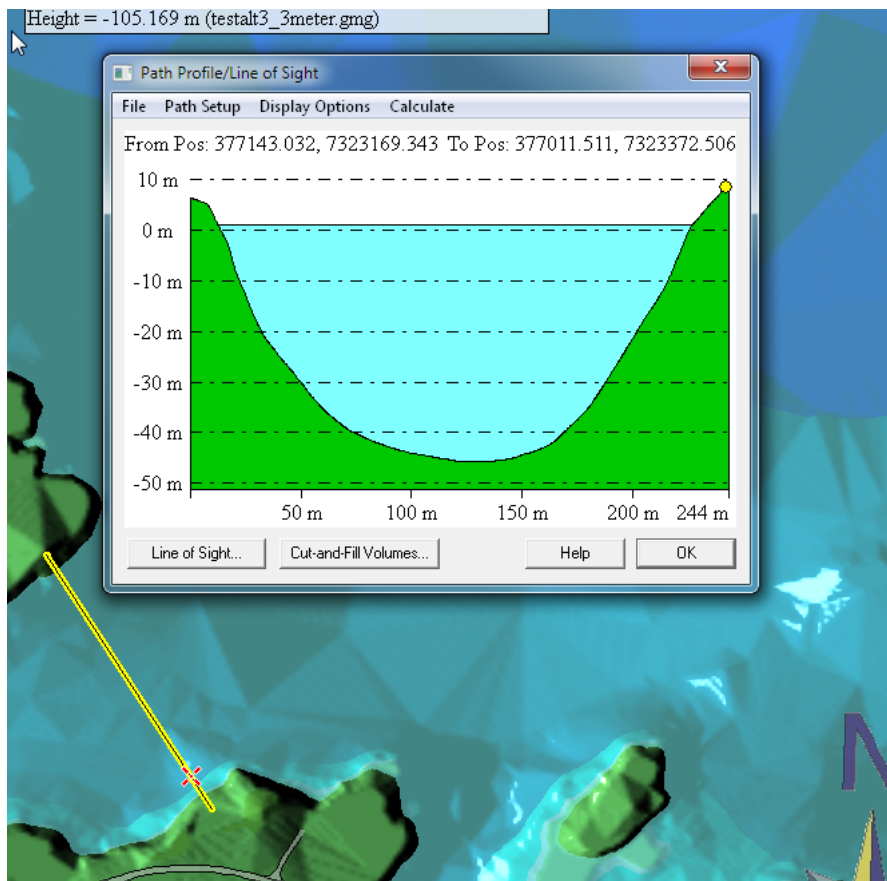

Mulige trasser for omlegging av FV 828. Trase over brunsvika muliggjør flytting av trekklei for rein samt at hele arealet øst for denne traseen kan utnyttes til næringsareal. I tillegg er det da mulig å fjerne fylling slik at mindre båter kan gå inn på sørsiden av Hestøya fra østlig side.

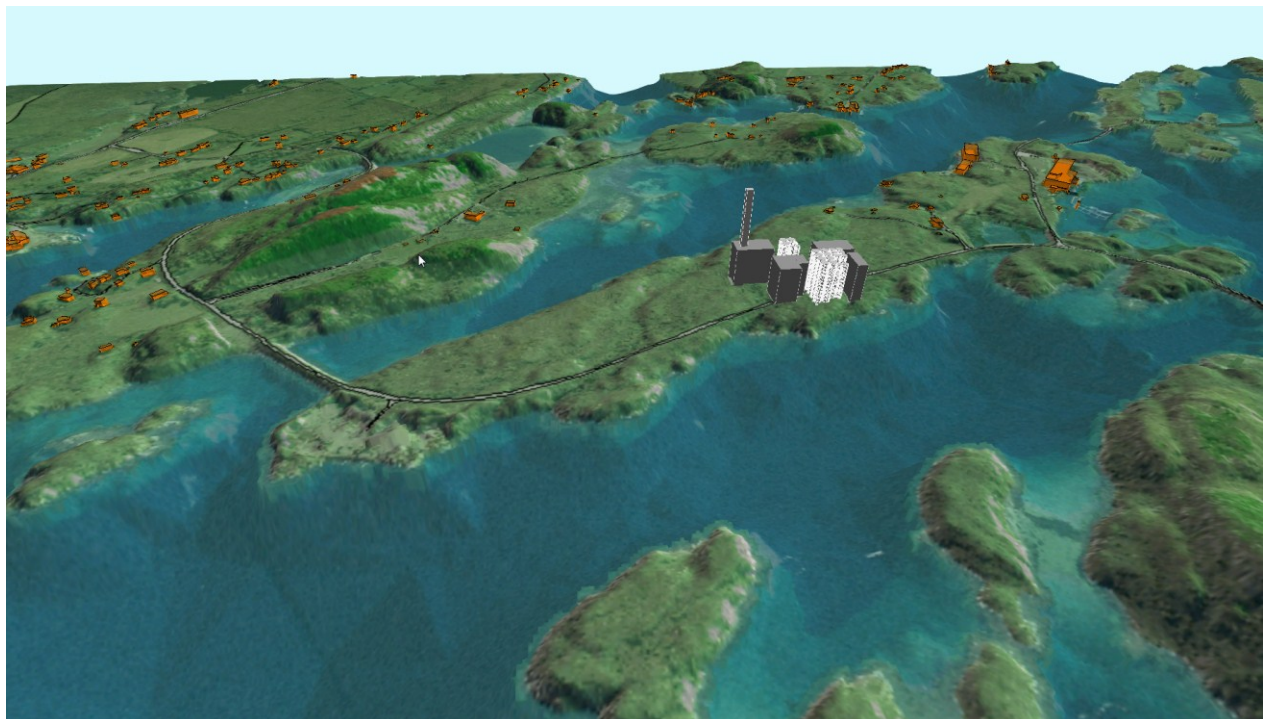
Det er mulig å legge om veg i 2 omganger slik at bygging kan skje relativt raskt ved at FV 828 bygges om som en anleggsvei i en bue rundt en fremtidig forfabrikk. Trase bør uansett velges slik at det er mulig å planlegge for en god utnyttelse av området.

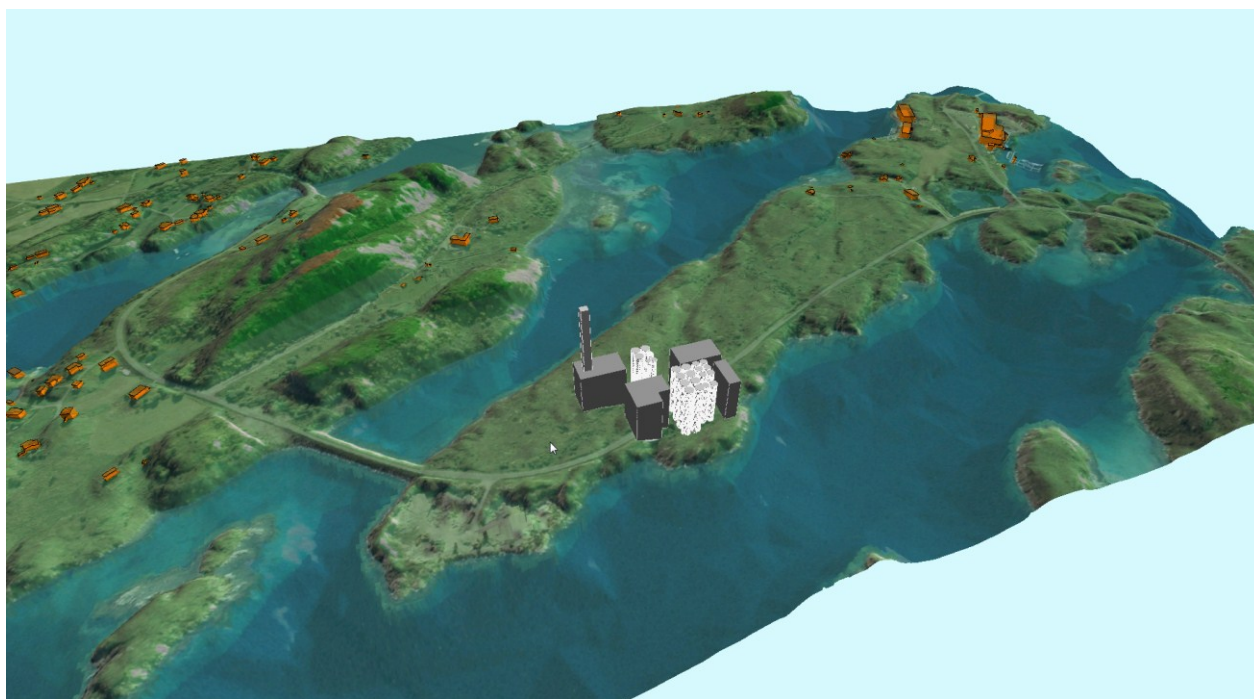
3D modell av dybdeforhold på nordsiden av Hestøya

Terrangprofil i gul linje, med start fra Hestøya

Illustrasjon av forfabrikk med samme størrelse som på Bjugn plassert på Hestøya. FV 828 forventes flyttet til en annen trase med slik plassering.

Forfabrikk plassert noe lenger øst på Hestøya og antas å være en mer optimal plassering mht. logistikken mellom fabrikk og båter.

Området som vist her på Hestøya ligger nær hovedlei og det er gode seilingsforhold til området. Kai området vil være godt skjermet for dominerende vindretninger og bølgevirkning vil være ubetydelig.

Vannforsyning: OK, iflg. kommunalleder 3 ved gjennomføring av planlagte tiltak.

Elektrisitet: OK, iflg. kommunalleder 3 – Helgelandskraft har uttrykt at de kan levere 10MW i tillegg til eksisterende forsyning.

LNG: LNG terminal i Mosjøen antas å være i nærheten slik kravet er satt

Vindkraft: Nei, men alternativ med å få frem leveranse av overskuddsvarme fra kassefabrikk antas å være en kompensasjon.

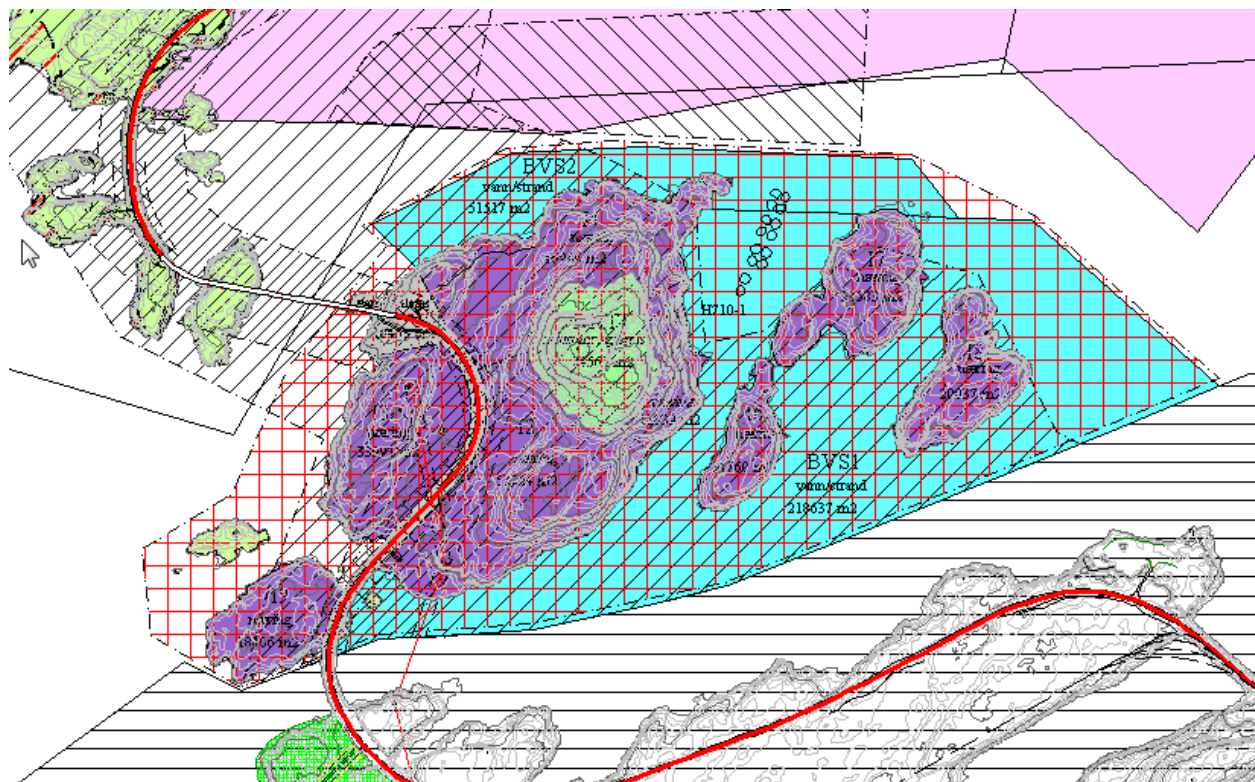
Andre fordeler:

Gode forhold for utslipp, gode resipientforhold, dominerende vindretning er fra den sentrale bebyggelsen på Herøy. Området kan bebygges umiddelbart så snart reguleringsplan er vedtatt og krever ingen omfattende terrengbearbeiding. Det antas at FV 828 midlertidig kan legges rundt et bygge-område for fabrikk i en sløyfe. Det forutsettes at en reguleringsprosess kan gå rimelig fort gitt at området allerede er båndlagt for regulering i kommuneplanens arealdel og dersom tilstrekkelige midler blir gitt til å få frem nødvendige konsekvensvurderinger.

Ulemper:

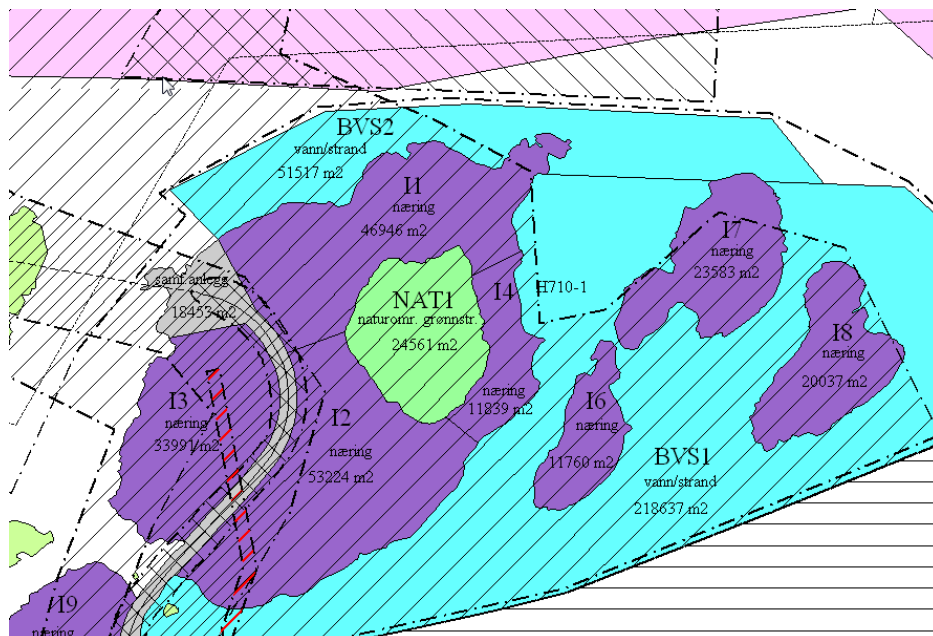
Reindrivingslei går gjennom området i dag og følger FV 828. Forholdet til reindrift må løses. Omlegging av veg over Brunsvika antas å løse en slik konflikt og næringsareal kan utnyttes fullt ut.

Det er registrert sårbare arter på deler av arealet (rødliste).
Skissering av plassering på Hoholmen (2 alternative plasseringer)

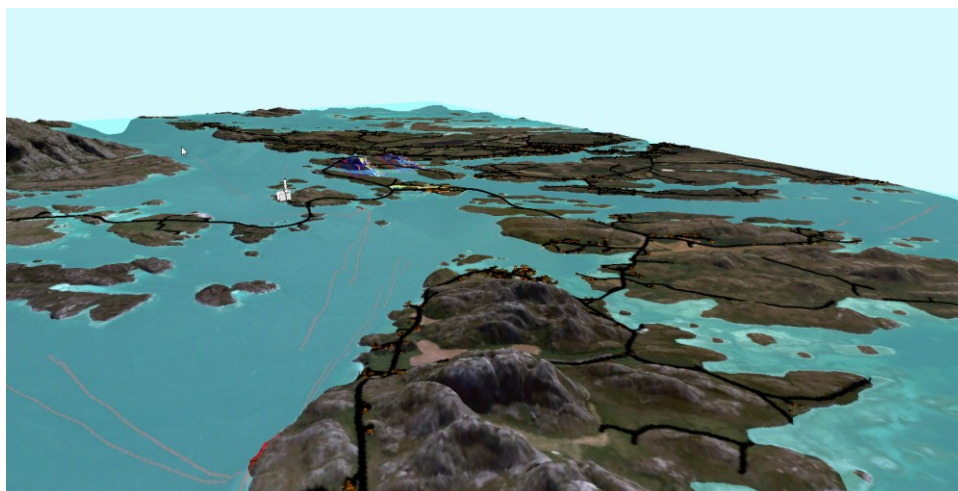
Alternative lokaliteter på Hoholmen er nord på Hoholmen samt øst av FV828 og vest for FV828.

Lokalisering nord på Hoholmen samt øst av FV828

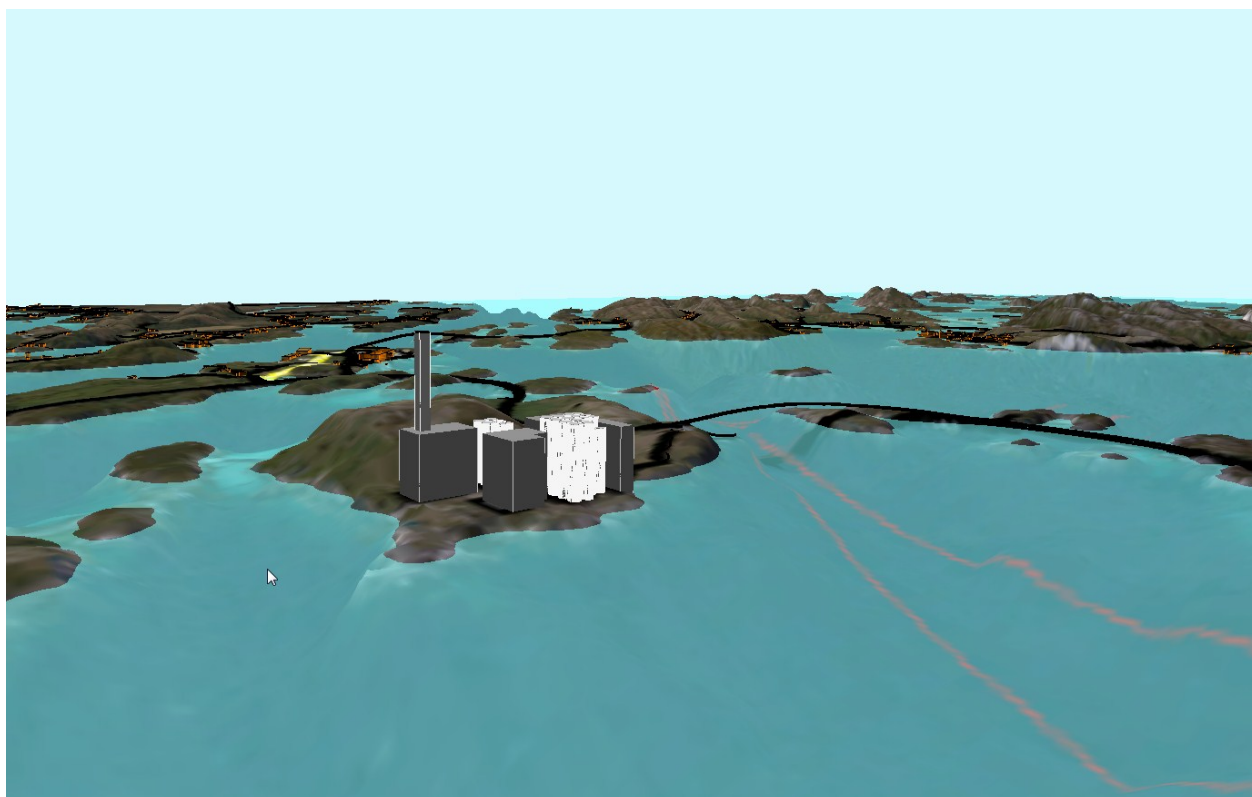

Lokalisering nord på Hoholmen inkluderer arealene I1, I2 og I4 noe som gir et totalareal på ca. 110 mål/daa. Det er grunnlag for å anta at totalarealet blir noe mindre ved detaljerte studier, men 70 – 80 mål/daa er realistisk. Ønskes et flatt næringsområde må mye masser fjernes og er beregnet til ca. 500-600 m3 faste masser ved nedspregning til kote 6 meter NN1954.

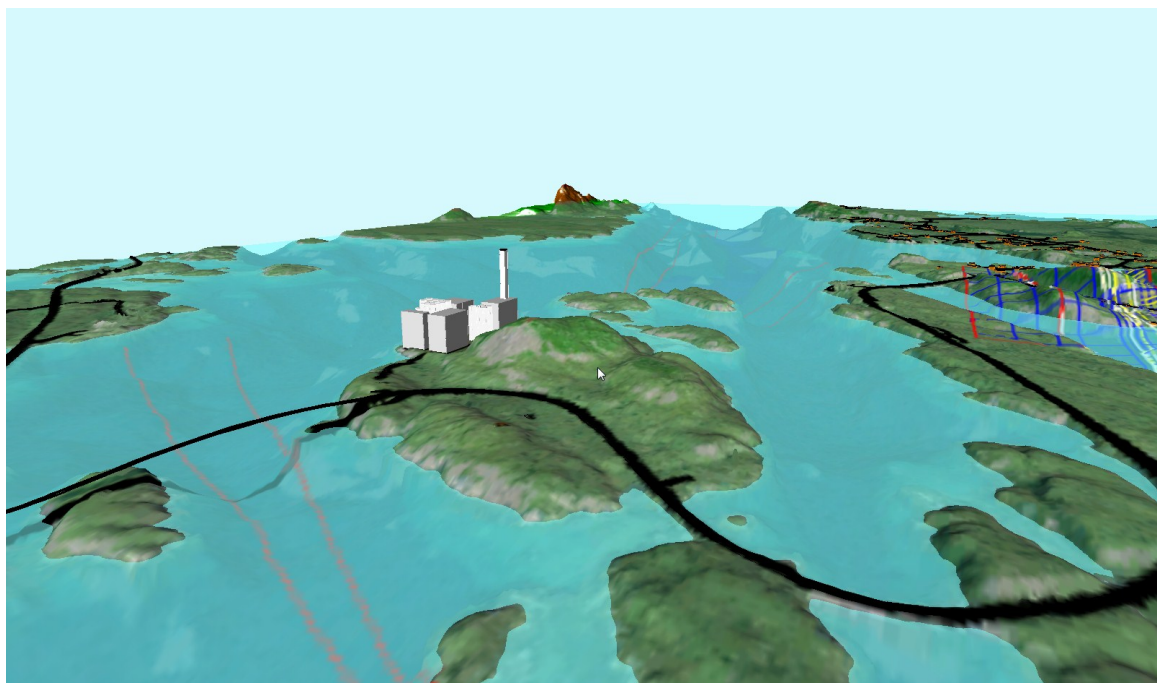
Disse massene kan da benyttes for utfylling slik at I4 og I6, I7 og I8 kan få forbindelse med Hoholmen. I tillegg kan maser benyttes vest av FV 828 for å få et noe større areal her ved utfylling.

Fabrikk plassert Nord på Hoholmen

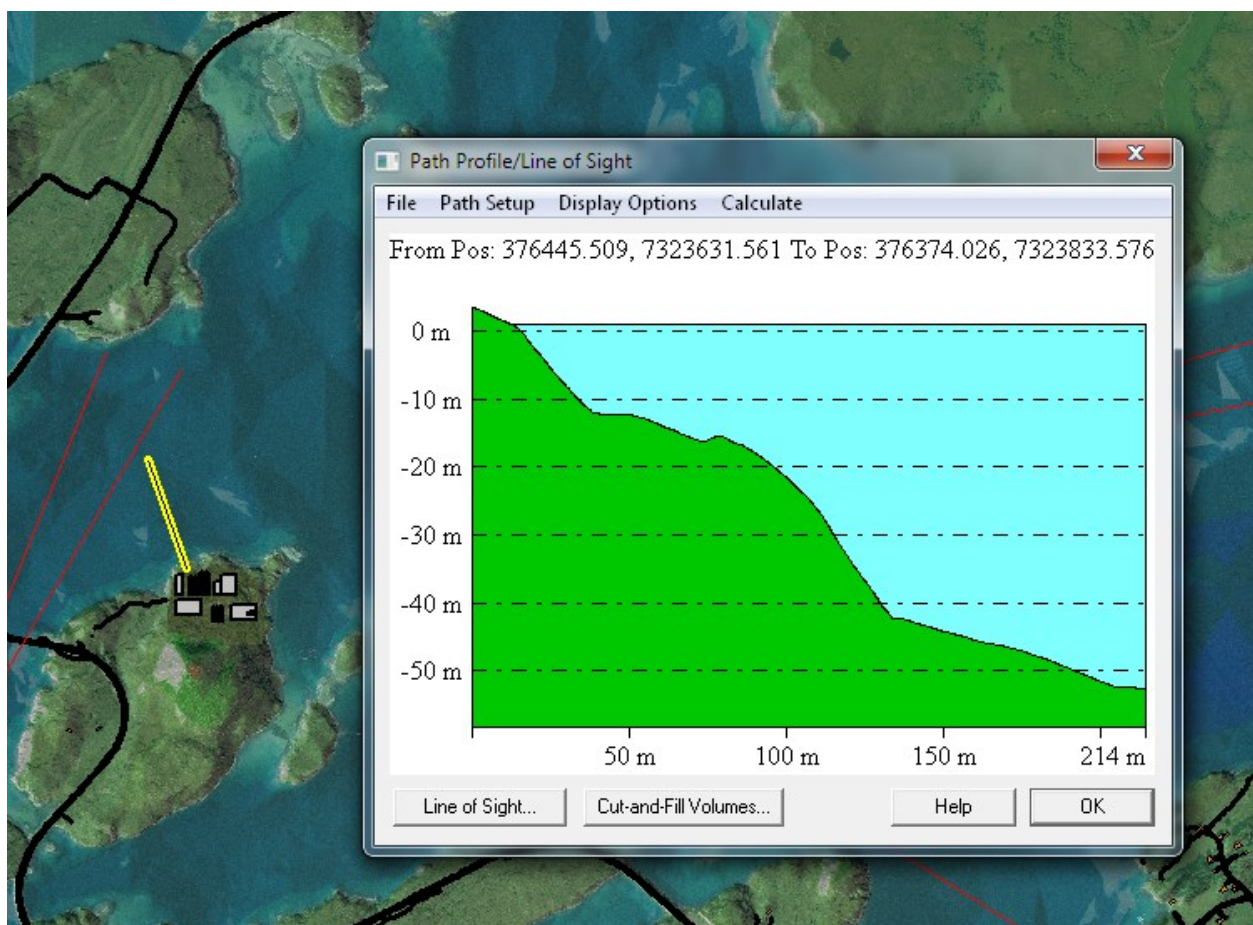

Forfabrikk plassert Nord på Hoholmen, Hoholmbrua vises og har seilingshøyde 16 meter. Adkomst skip må derfor skje fra vest. God seilingsdybde frem til fabrikk og naturlige terrengforhold for dypvannkai.

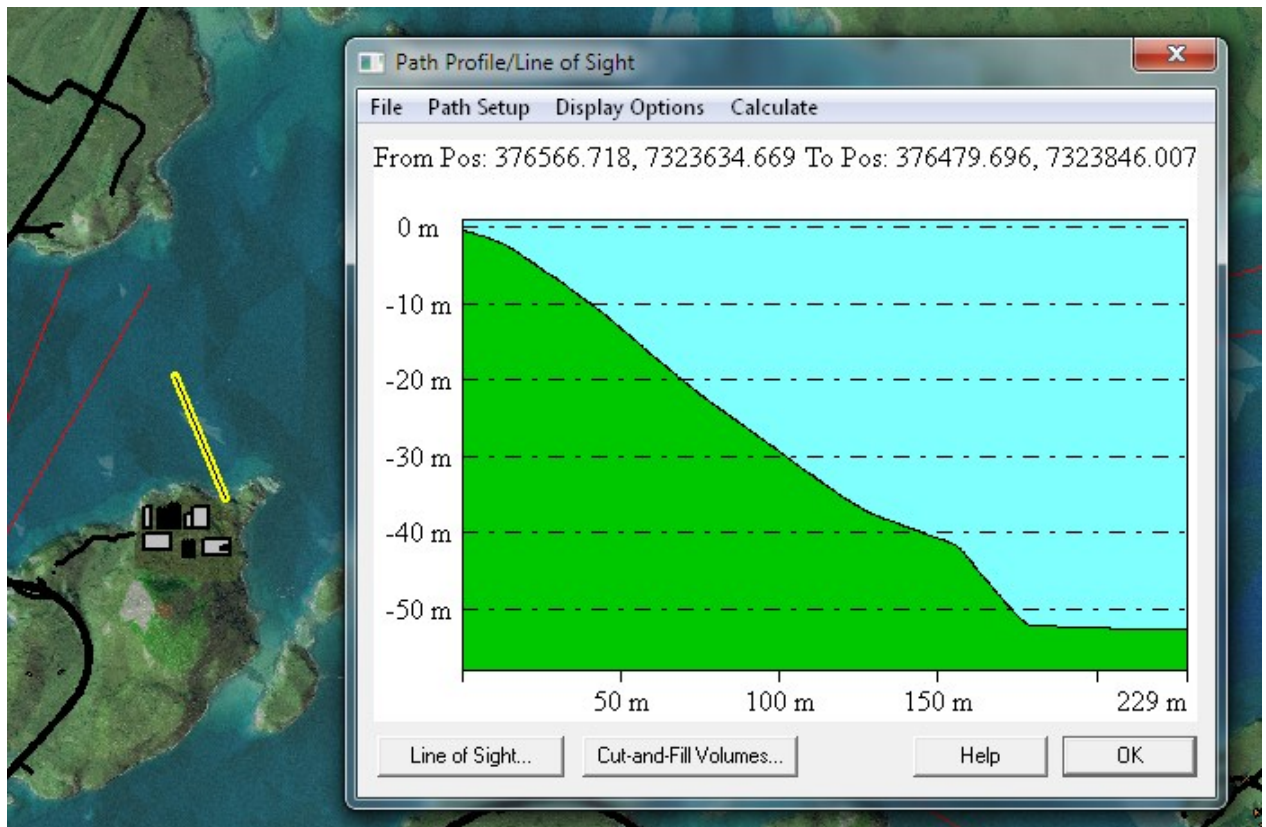

Fabrikk sett fra øst

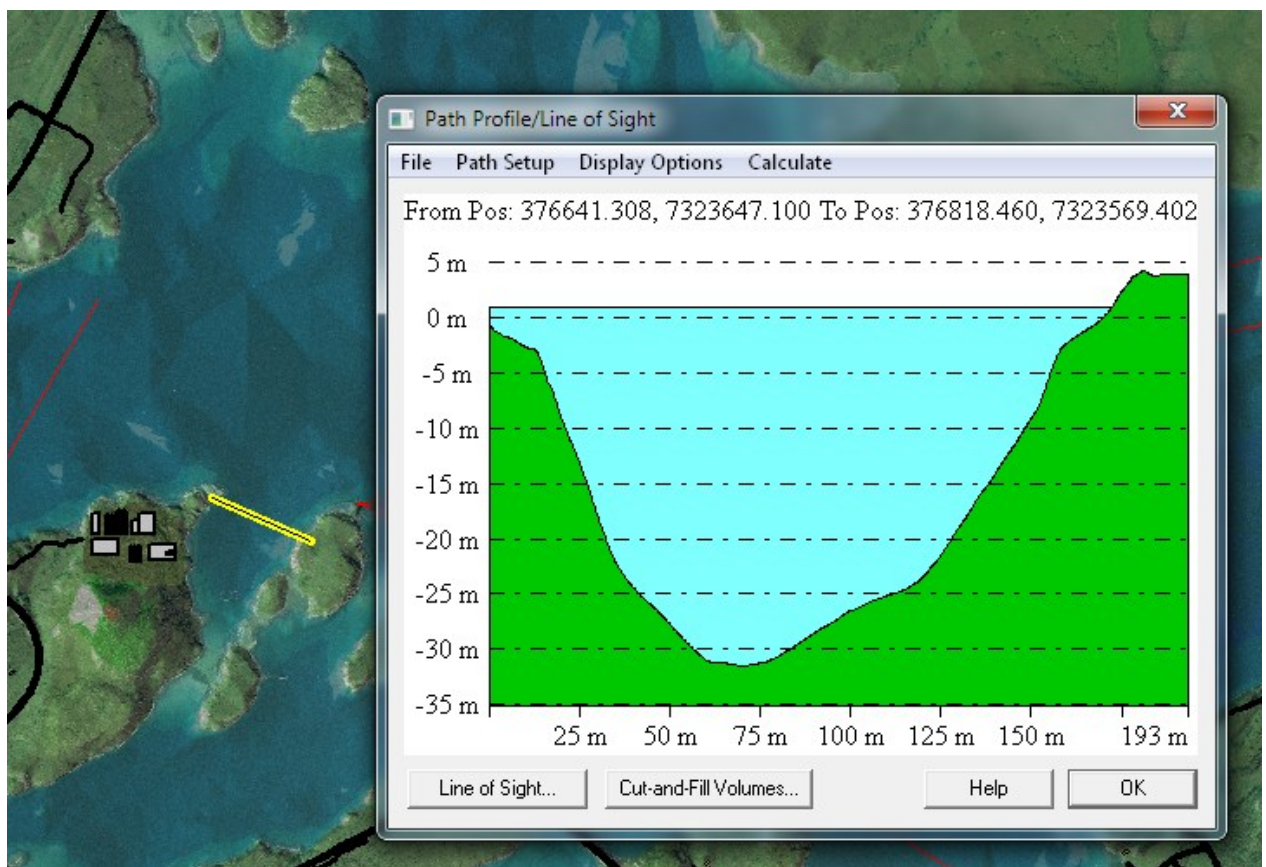
Området som vist her på Hoholmen ligger nær hovedlei og det er gode seilingsforhold til området. Kai området vil være godt skjernet for dominerende vindretninger og bølgevirkning vil være ubetydelig.

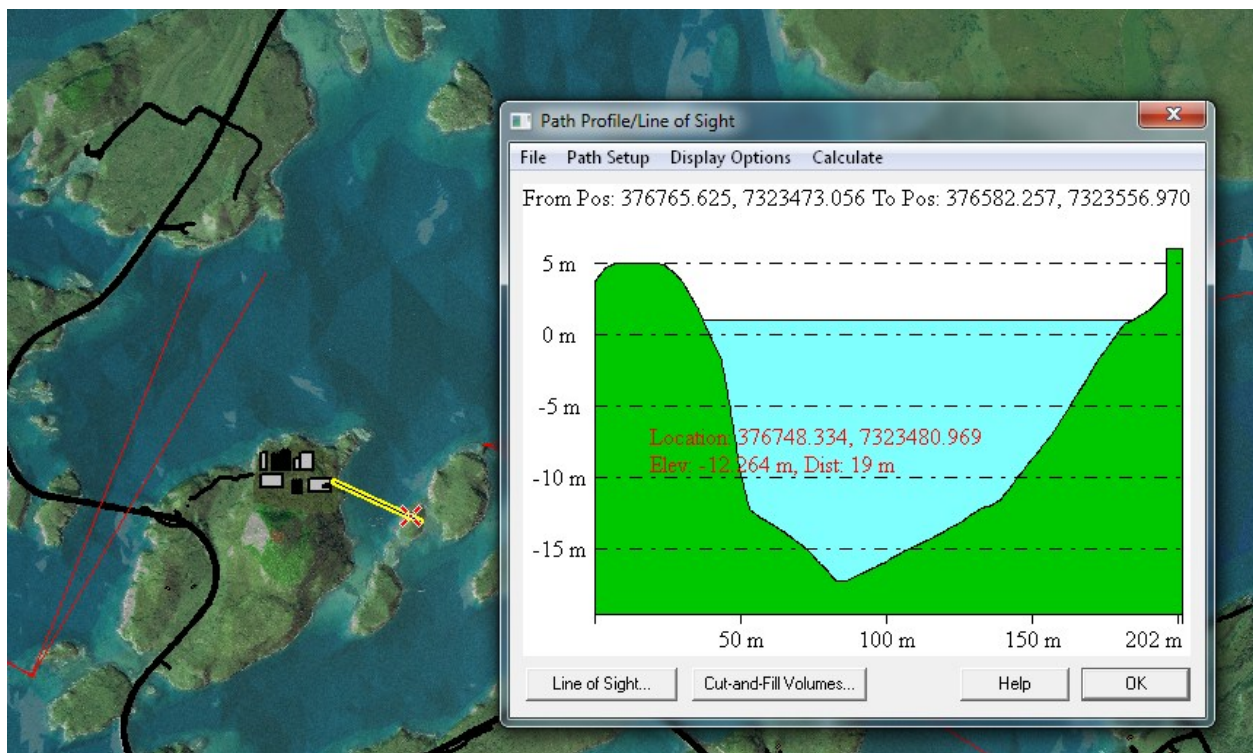
Dybdeforhold i gul linje

Dybdeforhold i gul linje

Dybdeforhold i gul linje

Dybdeforhold i gul linje

Vannforsyning: OK, iflg. kommunalleder 3 ved gjennomføring av planlagte tiltak.

Elektrisitet: OK, iflg. kommunalleder 3 – Helgelandskraft har uttrykt at de kan levere 10MW i tillegg til eksisterende forsyning.

LNG: LNG terminal i Mosjøen antas å være i nærheten slik kravet er satt

Vindkraft: Nei, men alternativ med å få frem leveranse av overskuddsvarme fra kassefabrikk antas å være en kompensasjon. Kan være noen utfordringer med å fremføre overskuddsvarme fra kassefabrikk.

Andre fordeler:

Gode forhold for utslipp, gode resipientforhold, dominerende vindretning er fra den sentrale bebyggelsen på Herøy. Fabrikk vil kunne «gli» inn i landskapet ved at topp på Holmen beholdes og den vil da bli mindre eksponert landskapsmessig. Ikke behov for omlegging av FV 828. Det forutsettes at en reguleringsprosess kan gå rimelig fort gitt at området allerede er båndlagt for regulering i kommuneplanens arealdel og dersom tilstrekkelige midler blir gitt til å få frem nødvendige konsekvensvurderinger. Nødvendig areal befinner seg på fjell.

Ulemper:

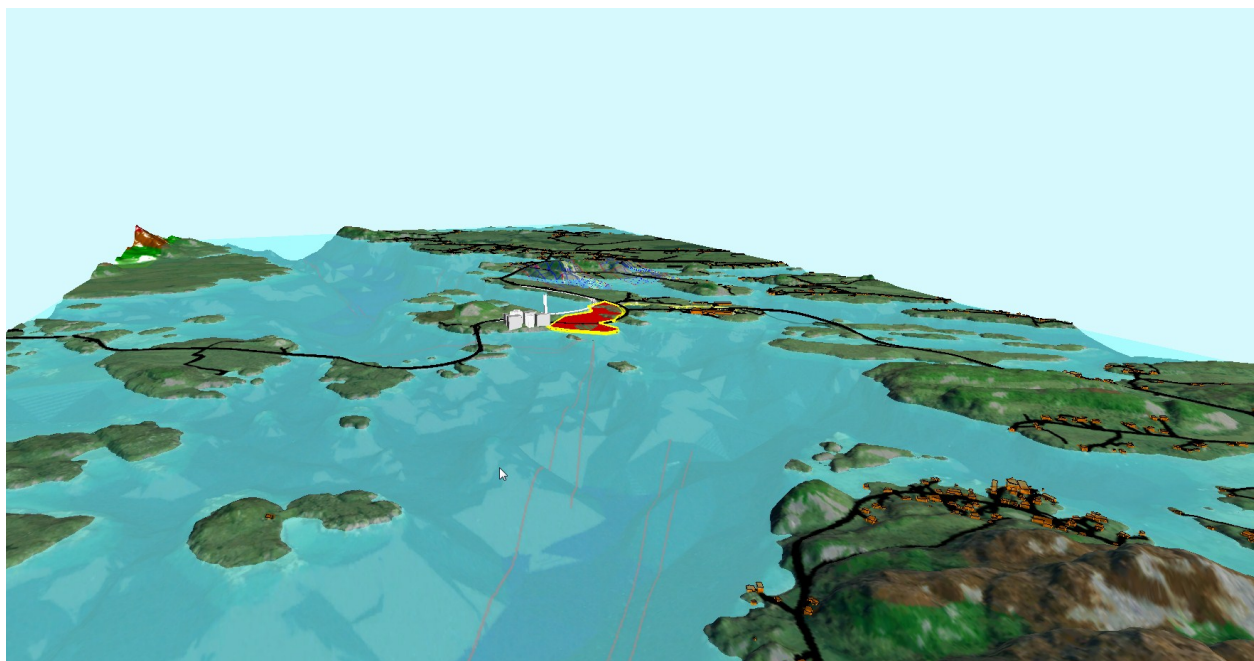
Reindrivingslei går gjennom området i dag og følger FV 828. Forholdet til reindrift må løses. Betydelige masser må tas ut og det kreves mye terrengbearbeiding. Rødliste arter i området. Utfyllingsområder øst av Hohlholmen er begrenset pga. stabilitetsproblem grunnet skrånende havbunn.

Forfabrikk alternativ plassering Hoholmen vest av FV828

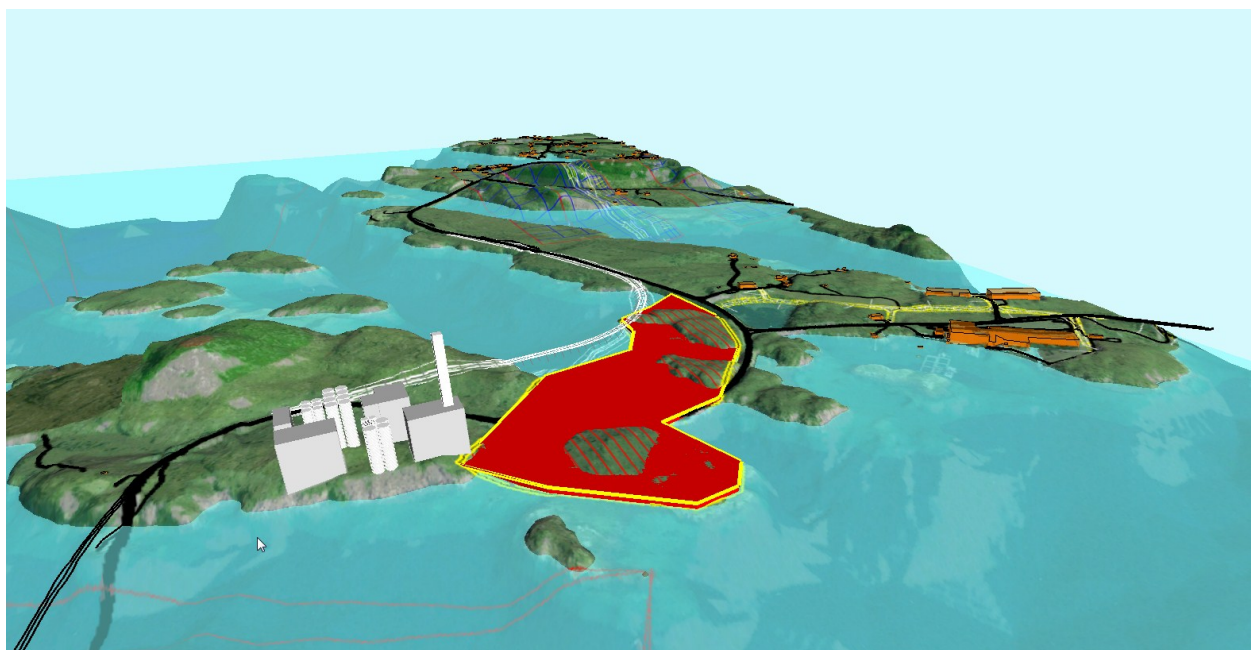

Figur viser plassering av forfabrikk, oppfyllingsområde, ny trase for FV 828

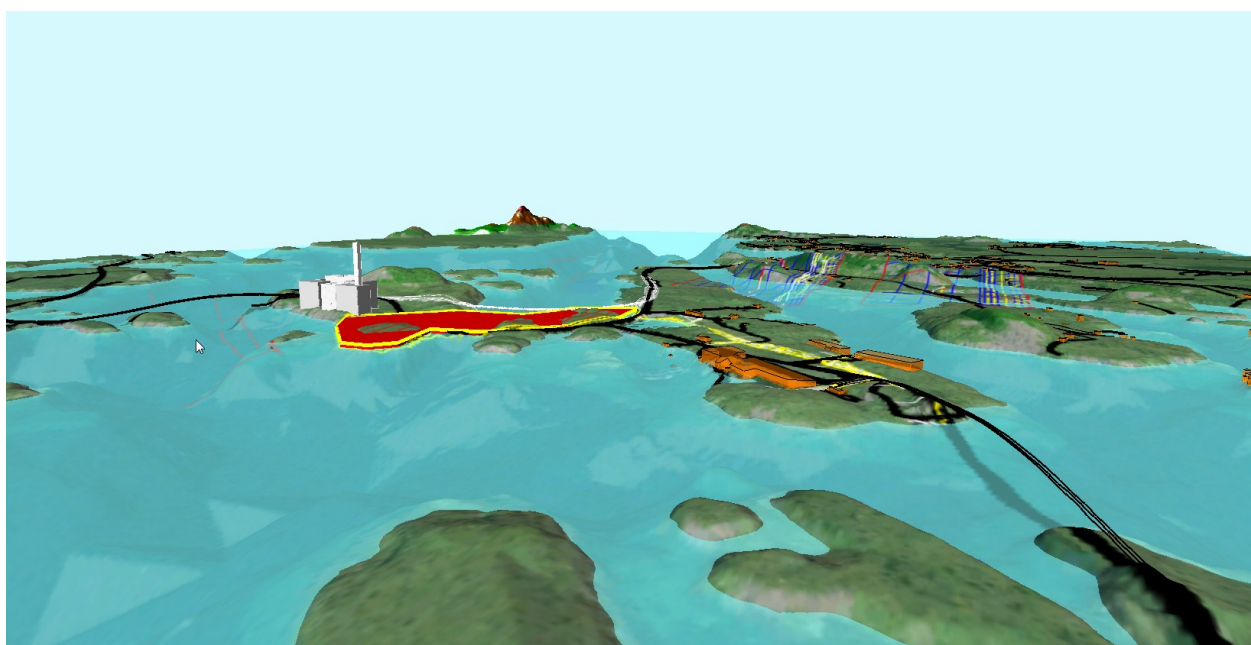
Ny vegtrase må sannsynligvis trekkes noe lenger mot vest pga. dybdeforhold og problem med stabilitet. .

3D Illustrasjon forfabrikk plassert vest på Hoholmen, Innseiling kan kun skje fra vest, da det antas at Hoholmbrua har for liten seilingshøyde (16 meter).

3D Illustrasjon forfabrikk vest på Høholmen

3D Illustrasjon forfabrikk vest på Høholmen

Areal som blir tilgjengelig ved utfylling utgjør ca. 120 daa, men det er realistisk at det er kun arealet hvor det er fast fjell som egner seg til å plassere forfabrikken på. Det er utfordringer mht. stabilitet ved oppfylling.

Oppfylling vil kreve omtrent 500 m³ PFM (Prosjekterte faste masser).

Vannforsyning: OK, iflg. kommunalleder 3 ved gjennomføring av planlagte tiltak.

Elektrisitet: OK, iflg. kommunalleder 3 – Helgelandskraft har uttrykt at de kan levere 10MW i tillegg til eksisterende forsyning.

LNG: LNG terminal i Mosjøen antas å være i nærheten slik kravet er satt

Vindkraft: Nei, men alternativ med å få frem leveranse av overskuddsvarme fra kassefabrikk antas å være en kompensasjon. Kan være noen utfordringer med å fremføre overskuddsvarme fra kassefabrikk.

Andre fordeler:

Gode forhold for utslipp, gode resipientforhold, dominerende vindretning er fra den sentrale bebyggelsen på Herøy. Fabrikk vil kunne «gli» inn i landskapet ved at topp på Holmen beholdes og den vil da bli mindre eksponert landskapsmessig. Det forutsettes at en reguleringsprosess kan gå rimelig fort gitt at området allerede er båndlagt for regulering i kommuneplanens arealdel og dersom tilstrekkelige midler blir gitt til å få frem nødvendige konsekvensvurderinger. Nødvendig areal befinner seg på fjell til forfabrikken.

Ulemper:

Reindrivingslei går gjennom området i dag og følger FV 828. Forholdet til reindrift må løses. Betydelige masser må tas ut og det kreves mye terrengbearbeiding og oppfylling. Rødliste arter i området. Utfyllingsområder vest av Hoholmen er begrenset pga. stabilitetsproblem grunnet skrånende havbunn. Noe begrenset areal for manøvrering.

Kriterier for rask fremdrift i en reguleringsprosess

For at en reguleringsprosess skal kunne gjennomføres raskt er det viktig å få avklart følgende:

- Konsekvenser for naturmangfoldet over og under vannsøylen
- Avklaring med grunneiere for å erverve av areal
- Avklaring med reinbeitedistriktet mht. reinbeiteområder og bruk av flyttlei

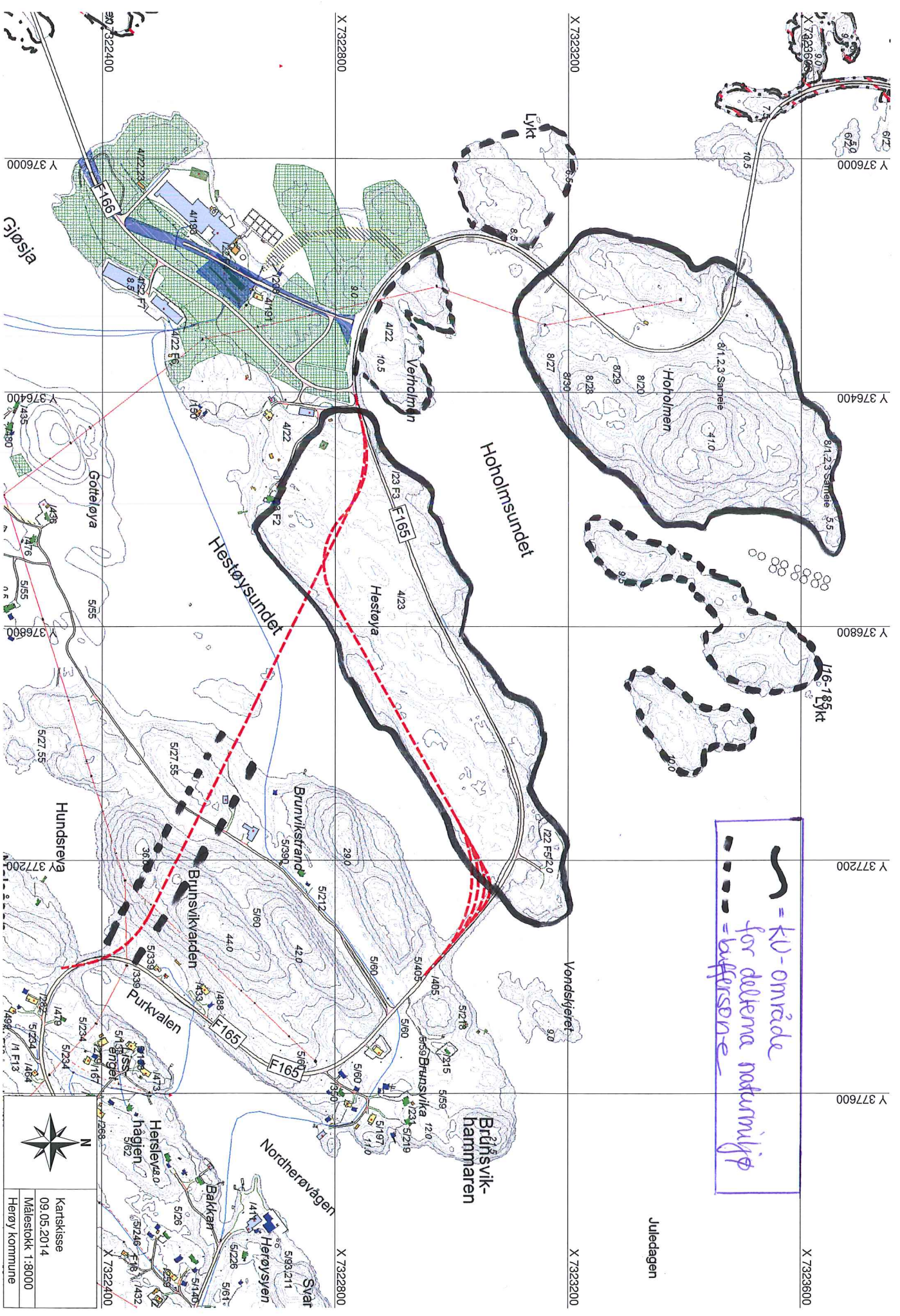
Undersøkelse/avklaringer kan gjennomføres selv om reguleringsprosessen ikke er startet opp og anbefales gjennomført så snart som mulig. Når reguleringsprosessen startes er disse forholdene avklart og vil ikke forsinke arbeidet med regulering.

Bioforsk har lagt frem et grovt tilbud for kartlegging, mens konsekvensvurdering av denne mangler. Det er oppgitt at en konsekvensvurdering etter kartlegging vil kome på omtrent kr. 10000,- Tilbudet fra Bioforsk lyder derfor med de undersøkelser som er nødvendig på omtrent 100.000,- inkl. MVA. Fordi undersøkelsene er avhengig av å bli gjennomført i vekstperioden og for å få med høsttrekk av fugler er det viktig å ikke utsette disse undersøkelsene.

Ytterligere konsekvensvurderinger og nødvendige undersøkelser mht. å få god fremdrift på reguleringsprosessen og for arealbruk må ved behov kjøpes eksternt. Det vil særlig være behov for stabilitetskonsekvensvurderinger, samt konsekvensvurderinger knyttet til landskap og marine arter. Her er det ikke hentet inn noen tilbud, men det antas at slike undersøkelser kan være kostbare.

Vedlegg: Revidert tilbud fra Bioforsk, datert 12.5.14 (inkludert konsekvensvurdering)
Kopi av annonse i Helgelands Blad, 2. mai. 2014

Vedlegg 2. Avgrensing KU- område og forslag på omlegging av veitrasé

 = KV-område
 for delene naturmiljø
 = bevaringsområde

 N
 Kartskisse
 09.05.2014
 Målestokk 1:8000
 Herøy kommune